

Kouvolan luoteisosan (ent. Jaala) arkeologinen inventointi 2010

Teemu Mökkönen
Helsingin yliopisto, Arkeologian oppiaine

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Tutkimuksen nimi:	Kouvolan luoteisosan (ent. Jaala) arkeologinen inventointi 2010 (osa Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen tutkimushanketta ”Kouvolan seutu muinaisuudessa – korpea vai kaskenkaatajia?”)
Tutkimuslaji:	Inventointi
Tutkimuksen toteuttaja:	Helsingin yliopisto, arkeologian oppiaine
Kenttätöiden johtaja:	Teemu Mökkönen (FL)
Osallistajat:	arkeologian opiskelijat Johanna Stenberg ja Marko Marila
Kenttätöaika:	10.–28.5. 2010 (yhteensä 9 vrk)
Rahoitus:	Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö ja Jaalan kotiseutusäätiö
Tutkimuskohde:	Jaala (nyk. Kouvola), Vuohijärven länsipuoleinen pienten järvien ja jokireittien alue. Tutkimusalue rajattiin peruskarttalehdille (peruskarttalehtijako 1:20 000) 3114 04 – 06, 3114 08 – 10. [sama alue löytyy karttalehdiltä (peruskarttalehtijako 1:25 000) M4331–M4334, M434, M4341]
Löydöt:	Esihistorialliset löydöt on luetteloitu kohdekohtaisilla päänumeroilla Kansallismuseon esinekokoelmiin KM 38255–38263 ja luetteloitu Museoviraston arkeologian osaston arkiston Muinaiskalupäiväkirjaan. Historiallisen ajan löydöt on luetteloitu Kansallismuseon esinekokoelmiin Museoviraston historian osaston arkiston päänumerolla KM 2010029–2010031
Aikaisemmat inventoinnit:	Johanna Seppä 2000: <i>Jaalan arkeologinen inventointi</i> . Pro Arkehanke, Jaalan kunta. Timo Miettinen 1974 [inventointi, josta varsinainen raportti puuttuu]
Tuloksista lyhyesti:	<i>Inventoinnissa löydettiin 10 esihistoriallista ja 5 historiallista muinaisjäännöskohdetta. Esihistoriallisista kohteista yksi on lapinraunio, muut asuinpaikkoja. Asumuspainanteita löydettiin kolmelta uudelta kohteelta. Lisäksi yhdeltä jo tunnetulta kohteelta, Kouvola [163010010] Hintteri, löydettiin yksi mahdollinen asumuspainanne. Historiallisen ajan kohteet koostuvat kahdesta kyläpaikasta (1700-lukua), kahdesta hiilimiilusta ja yhdestä kalliohakkauksesta.</i>

Inventoinnin tutkimusryhmä: arkeologian opiskelijat Johanna Stenberg (oik.) ja Marko Marila, vasemmalla FL Teemu Mökkönen. Kuva M. Marila.

Kouvolan luoteisosan (ent. Jaala) arkeologinen inventointi 2010

SISÄLTÖ

Tutkimuksen taustoja	2
Repoveden arkeologiset ja paleoekologiset tutkimukset	2
Tutkimuskysymys: Jaalan seudun esihistoriallinen asutus ja maatalouden alku	2
Inventoinnin käytännön toteutus	3
Raportin laatiminen.....	4
Tulokset	5
Esihistorialliset kohteet	7
Kouvola (ent. Jaala) Oravaniemi 1	7
Kouvola (ent. Jaala) Oravaniemi 2	11
Kouvola (ent. Jaala) Kyyhkysentaipale 1.....	14
Kouvola (ent. Jaala) Kyyhkysentaipale 2.....	18
Kouvola (ent. Jaala) Pihtaronmäki	27
Kouvola (ent. Jaala) Punikkiniemi	35
Kouvola (ent. Jaala) Hintteri (vanha kohde)	39
Kouvola (ent. Jaala) Nuumaniemen ranta	42
Historialliset kohteet	44
Kouvola (ent. Jaala) Alastalo	44
Kouvola (ent. Jaala) Perätalo	47
Kouvola (ent. Jaala) Muorinranta	50
Kouvola (ent. Jaala) Sorsanlahti.....	53
Kouvola (ent. Jaala) Susivahti	56

LIITTEET

Liite 1	Esihistorialliset kohteet, löytöluettelo (KM 38255–38263)
Liite 2	Historialliset kohteet, löytöluettelo (KM 2010029–2010031)
Liite 3	Tutkimuksessa läpikäytyt alueet

Kouvolan luoteisosan (ent. Jaala) arkeologinen inventointi 2010

Teemu Mökkönen

Tutkimuksen taustoja

Repoveden arkeologiset ja paleoekologiset tutkimukset

Tutkimuksen taustalla on vuoden 2004 Repoveden kansallispuiston (Kouvola, ent. Valkeala) siitepölytutkimukset, joissa paljastui odotettua vanhempia merkkejä maanviljelystä. Näitä ovat kivikauden lopun (2300 eKr.) ja varhaismetallikauden (1900 eKr. – 200 jKr.) viljely- ja laidunnusjaksot.¹ Siitepölytutkimusten innoittamana Repoveden kansallispuiston alueella tehtiin arkeologinen inventointi vuonna 2006. Tutkimustulokset julkaistiin kirjana vuonna 2007.²

Repoveden tutkimuksia rahoitti Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö. Kun hanke saatiin päätökseen ja julkaistua, rahoittaja piti tuloksista ja esitti olevansa kiinnostunut rahoittamaan mahdollista jatkotutkimusta. Syksyn 2009 aikana aika oli kypsynyt uuden tutkimushankkeen aloittamiseksi. Tuolloin Teija Alenius, Antti Lahelma ja Teemu Mökkönen luonnostelivat projektisuunnitelman. Lopullinen tutkimussuunnitelma saatiin valmiiksi saman syksyn aikana, jonka kanssa lähestyttiin rahoittajia.

Tutkimusten kokonaisbudjetti (siitepölytutkimukset, arkeologinen inventointi, radiohiiliajotukset ja tutkimustulosten julkaiseminen) oli sen verran suuri, että hankkeen katsottiin olevan liian suuri yhden säätiön kustannettavaksi. Keskustelujen kautta hanketta saatiin tukemaan Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön lisäksi myös toinen paikallinen rahoittaja, Jaalan kotiseutusäätiö. Tutkimuksen kokonaiskustannukset ovat 56 000 €.

Tutkimuskysymys: Jaalan seudun esihistoriallinen asutus ja maatalouden alku

Aiempien tutkimusten pohjalta hahmottuu kaksi keskeistä kymystä, joihin menneisyyden tutkijat kipeästi tarvitsisivat vastauksen: 1) onko maataloutta harjoitettu alueella jo kivikauden lopulla, ja 2) milloin rautakauden kiinteä talonpoikaisasutus syntyi ja mikä on sen suhde sekä sitä edeltäneeseen esihistorialliseen asutukseen että myöhempään keskiaikaisissa asiakirjoissa näyttäytyvään hämäläisten eränautintaan alueella.

Tutkimusten tavoitteena on selvittää alueen maanviljelyn alkua. Taustaksi todettakoon, että tämän hetken vanhimmat maanviljelyn merkit ajoittuvat Suomessa 3000–2300 cal BC väliin. Rautakauden lopun ja keskiajan osalta tutkimusalueen asutuskuva on kahtalainen. Alue sijaitsee rautakautisen kalmistoalueen ulkopuolella, mutta alueen ainoa tunnettu rautakauden lopun kalmisto Jaalan Huhdasjärven Pukkisaareessa on rikaslöytöinen. Keskiajan lähteissä alue näyttääytyy Hämeen talonpoikien eränautinta-alueena. Ottanen huomioon

¹ Alenius, T. & Lavento, M. 2007: Katajajärvi – osa sisämaan asutus- ja viljelyhistoriaa. Teoksessa M. Lavento & A. Lahelma (toim.), *Sama maisema, eri kulkijat – Repoveden kansallispuisto kivikaudelta 1900-luvulle*. (Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 165). Metsähallitus, Helsinki. 14–19.

Alenius, T., Lavento, M. & Saarnisto, M. 2009: Pollen-Analytical Results from Lake Katajajärvi - Aspects of the History of Settlement in the Finnish Inland Regions. *Acta Borealia*, Volume 26, Issue 2. 136–155.

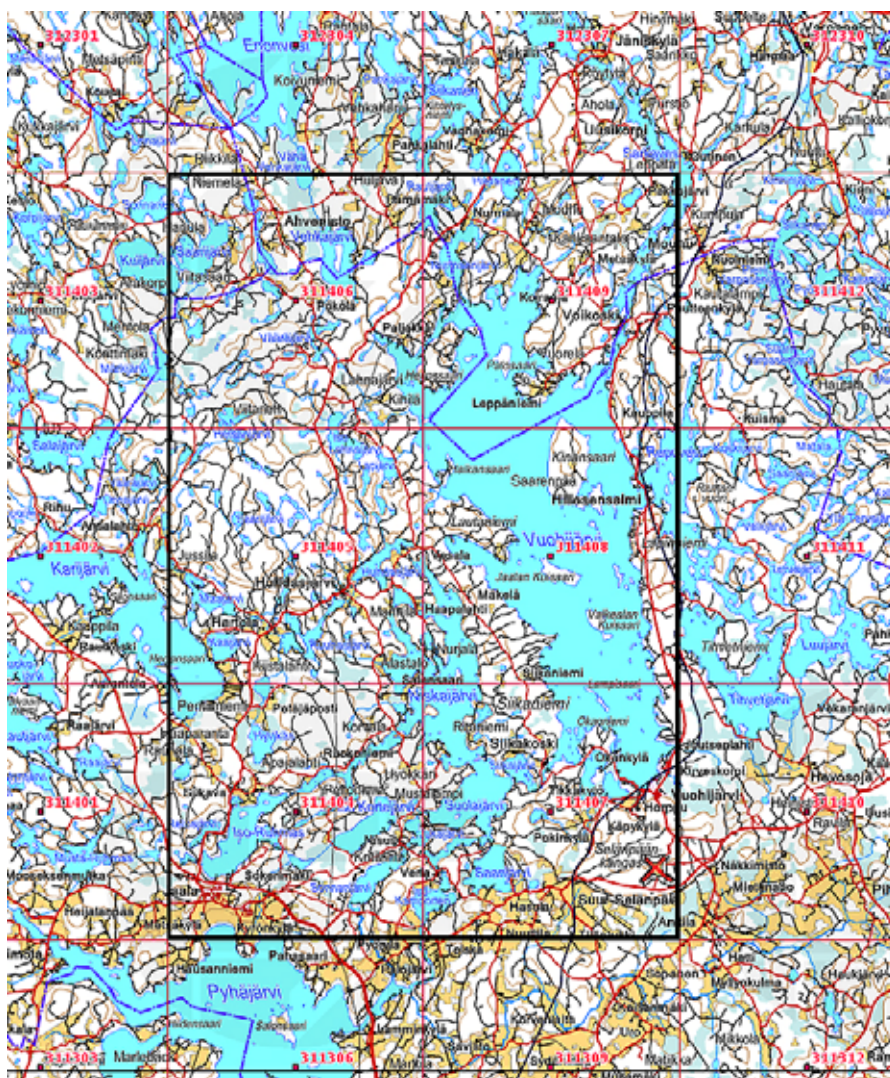
² Lavento, M. & Lahelma, A. (toim.) 2007: *Sama maisema, eri kulkijat – Repoveden kansallispuisto kivikaudelta 1900-luvulle*. (Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 165). Metsähallitus, Helsinki.

muualla Skandinaviassa tapahtuvan asutuksen taantuman keskiajan alussa, on täysin mahdollista että Huhdasjärven kalmisto liittyy viikinkiajan ja ristiretkiajan kiinteään maatalous asutukseen, joka on myöhemmin taantunut.

Inventoinnin käytännön toteutus

Inventointialue rajattiin kuuden peruskarttalehden alueelle Vuohijärven länsipuolelle ja toisen Salpausselän pohjoispuolelle (Kuva 1).³ Tutkimusalue sijaisi pääosin entisen Jaalan kunnan alueella. Maastossa läpikäydyt alueet löytyvät liitteestä 3.

Työ toteutettiin toukokuussa 2010 (10.–28.5. 2010, yhteensä 9 vrk). Kenttätöistä vastasi Teemu Mökkönen, ja koko inventoinnin ajan matkassa oli harjoittelua suorittavat arkeologian opiskelijat Marko Marila ja Johanna Stenberg. Käytännössä inventointi keskittyi pienempien järvien ja jokireittien alueelle. Tästä huolimatta suurin osa kohteista löydettiin isompien järvien alueelta (Vuohijärvi, Suolajärvi, Niskajärvi).

Kuva 1. Inventoinnin tutkimusalue rajautuu kuuden karttalehden alueelle (yleislehtijako, 1:20 000). Karttaphja <www.karttapaikka.fi>.

³ Jaala (nyk. Kouvola), Vuohijärven länsipuoleinen pienten järvien ja jokireittien alue. Tutkimusalue rajattiin peruskarttalehdille (peruskarttalehtijako 1:20 000) 3114 04 – 06, 3114 08 – 10. [sama alue löytyy karttalehdiltä (peruskarttalehtijako 1:25 000) M4331–M4334, M434, M4341].

Tutkimusalueen vesistöhistoria ei sisällä mitään suurempia mullistuksia, ja sen takia alue on pysynyt liki muuttumattomana kivikaudesta tähän päivään. Ainoa suurempi vesistöhistoriallinen tapahtuma on ollut Saimaan Ristiinan Matkuslammen kautta kulkenut lasku-uoma (n. 4900–4000 eKr.), joka toimi Saimaa ainoana lasku-uomana 4900–4400 eKr. välisen ajan. Tuona aikana Saimaan vedet laskivat Kymijokeen Vuohijärven kautta. Matkuslammen lasku-uoman vaikutusta Vuohijärven vesistöön ei ole tutkittu, mutta muinaisrantahavaintojen perusteella vedenpinta ei ole noussut ainakaan pitemmäksi aikaa 2 metriä nykyistä korkeammalle tasolle.

Inventoinnissa löydetty kivikautinen asuinpaikka Oravaniemi 1 on todennäköisesti jäänyt tulvan siirtämien hiekkamassojen alle. Kohde sijaitsee Siikajärven ja Suolajärven (molemmat 73,1 m mpy) välisessä niemessä. Kohde löydettiin 40 cm syvyydeltä noin 75 m mpy korkeuteen kaivetusta koepistosta. On todennäköistä, että kohde on hautautunut hiekkaan Matkuslammen uoman vaikutuksesta.

Alueen vesistöhistorian stabiili luonne vaikutti inventointiin sekä helpottaen että vaikeuttaen. Mitättömän pienen ympäristössä tapahtuneen muutoksen takia inventoinnin suorittaminen vaati kartanlukua huomattavan vähän, ja inventoinnissa läpikäytävät alueet eivät ole hajaantuneet laajoille alueille eri rantakorkeuksille. Toisaalta, löydettyjä kohteita ei ole mahdollista ajoittaa löytökorkeuden perusteella.

Ympäristön muuttumattomuus myös vaikeutti inventointia. Kesämökit ja pyyntikulttuurien asuinpaikat sijaitsevat samoilla rantavyöhykkeillä. Käytävissä ollut karttamateriaali perustui pääosin 1990-luvun alun kartoitustilanteeseen, jonka jälkeen kesäasutusta on tullut runsaasti lisää. Inventoinnin käytännön toteuttamista voikin kuvata yhdyssanalla mökkipujottelu. Lisäksi alue on ollut mökkivarkaiden suosiossa, jonka seurauksena lähes jokainen mökkitie oli suljettuna puomilla.

Pienien järvien alueella ja jokireittien varsilla inventointia haittasi lähinnä myöhempi maankäyttö. Kylien liepeillä ranta-alueet olivat joko entistä tai nykyistä peltoa. Tämän suhteen heikoin tilanne oli Huhdasjärvellä, jossa nykyiset peltoalueet olivat kyntämättöminä suorakylvöllä, ja vanhat peltoalueet ojitettu ja metsitetty. Huhdasjärven aluetta haravoitiin yhteensä neljä päivää tuloksetta. Tämä oli harmillista, sillä tutkimushankkeen siitepölytutkimukset tehdään Huhdasjärvestä.

Raportin laatiminen

Raportti laadittiin kesäkuussa heti kenttätöiden jälkeen. Esihistorialliset löydöt on luetteloitu kohdekohtaisilla päänumeroilla Kansallismuseon esinekokoelmiin KM 38255–38263. Historiallisen ajan löydöt on luetteloitu Kansallismuseon esinekokoelmiin Museoviraston historian osaston arkiston päänumerolla KM 2010029–2010031.

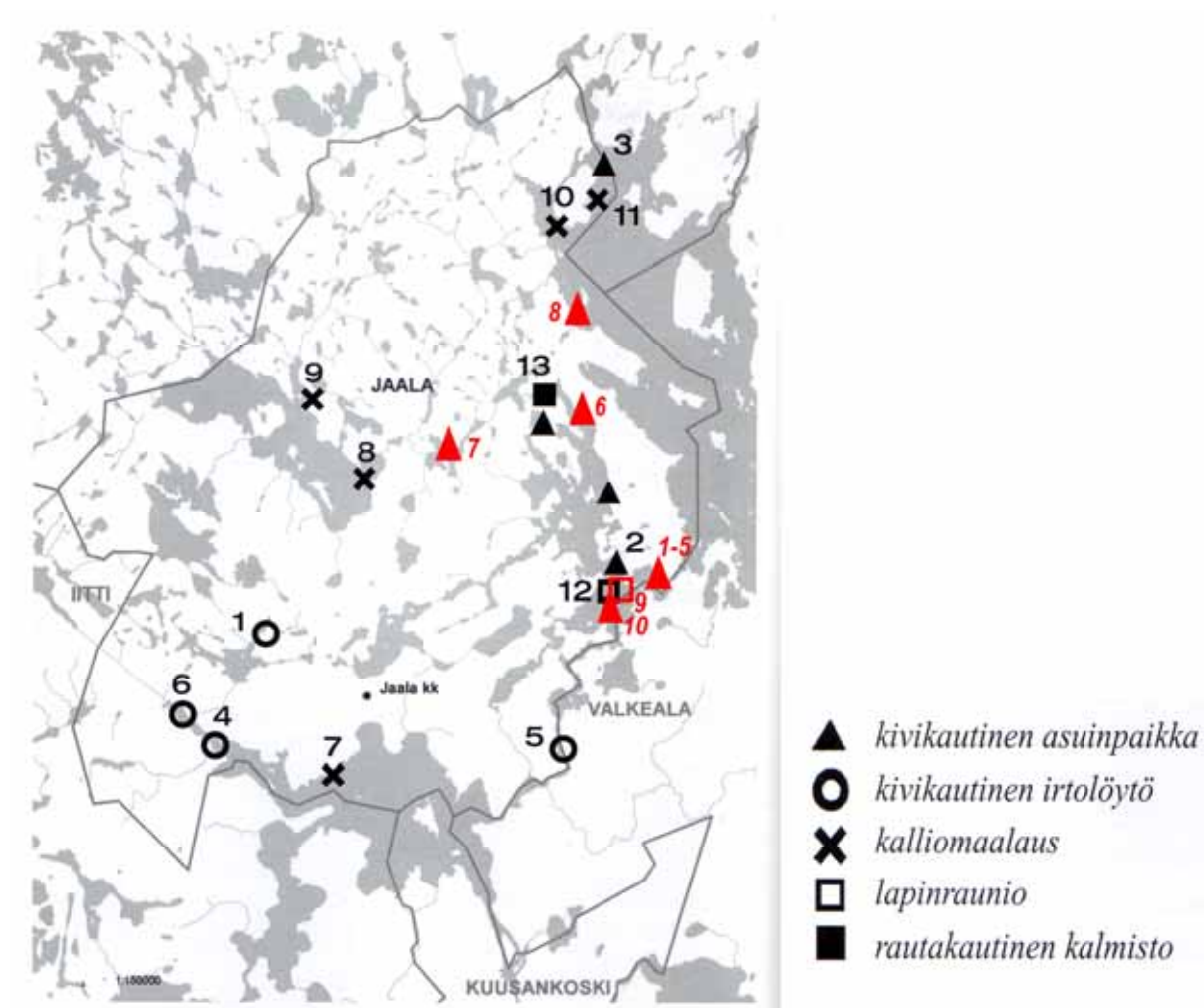
Kenttätöissä mukana olleet arkeologian opiskelijat jatkoivat harjoittelua vielä jälkitöissä, mm. piirtämällä karttoja puhtaaksi ja tekemällä peruskarttaotteita.

Kohteiden koordinaatit on ilmoitettu KKJ-peruskoordinaatistossa.

Tulokset

Inventoinnissa löydettiin 10 esihistoriallista ja 5 historiallista muinaisjäännöskohdetta (taulukko 1, kuva 2). Esihistoriallisista kohteista yksi on lapinraunio, muut asuinpaikkoja. Asumuspainanteita löydettiin kolmelta uudelta kohteelta. Lisäksi yhdeltä jo tunnetulta kohteelta, Kouvola [163010010] Hintteri, löydettiin yksi mahdollinen asumuspainanne.

Historiallisen ajan kohteet koostuvat kahdesta kyläpaikasta (1700-lukua), kahdesta hiilimiihlusta ja yhdestä kalliohakkauksesta.

Kuva 2. Jaalan esihistorialliset kohteet inventoinnin jälkeen. Pohjakartta Miettinen 2004:132.

Vanhat kohteet = Mustalla

1. Säynätjärvi, liuskekärki, 2. Nuumanniemi, 3. Hintteri, 4. Kullasaho, 5. Puolakankoski, kaksi kivikalttaa, 6. Vanhatalo, "vasarakirves", 7.–11. Kalliomaalaukset [7) Kintahuonvuori, 8)Patakallio, 9) Uute-lanvuori, 10) Tupavuori ja 11) Kapasaari], 12. Nuumasalmi ja 13. Pukkisaari, kivikautinen asuinpaikka ja rautakautinen kalmisto.

Uudet kohteet = Punaisella (numerot kursivilla)

1. Oravaniemi 1, 2. Oravaniemi 2, 3. Kyyhkysentaipale 1, 4. Kyyhkysentaipale 2, 5. Leviälähti, 6. Ryöt-niemi, 7. Pihtaronmäki, 8. Jokuenlahti, 9. Punikkiniemi ja 10. Nuumaniemen ranta

	Kunta	Kohde	Tyyppi	Ajoitus	X (P)	Y (I)	Z
1.	Kouvola	Oravaniemi 1	asuinpaikka	esihist. / kivikausi	6776431	3483324	75
2.	Kouvola	Oravaniemi 2	asuinpaikka	esihist. / kivikausi	6776568	3483085	75 - 76
3.	Kouvola	Kyyhkysentaipale 1	asuinpaikka	esihist. / kivikausi	6776744	3482901	76
4.	Kouvola	Kyyhkysentaipale 2	asuinpaikka/asu- muspainanteita	esihist. / kivikausi	6776855	3482861	75
5.	Kouvola	Leviälähti	asuinpaikka	esihist. / kivikausi	6776961	3482881	76
6.	Kouvola	Ryötinniemi	asuinpaikka/asu- muspainanteita	esihist. / kivikausi	6783692	3480871	77,5
7.	Kouvola	Pihtaromäki	asuinpaikka/asu- muspainanteita	esihist. / kivikausi	6781971	3475343	80
8.	Kouvola	Jokuenlahti	asuinpaikka	esihist. / kivi- tai varhaismetallikausi	6787765	3480677	82
9.	Kouvola	Punikkiniemi	lapinraunio	esihist. / varhaismetallikausi	6776955	3482485	75
10.	Kouvola	Nuumaniemen ranta	asuinpaikka	esihist. / kivikausi	6776781	3482085	73 - 74
11.	Kouvola	Alastalo	asuinpaikka / kylänpaikka	historiallinen	6777337	3483977	–
12.	Kouvola	Perätalo	asuinpaikka / kylänpaikka	historiallinen	6779543	3479276	–
13.	Kouvola	Muorinranta	kalliohakkaus	historiallinen	6784031	3482497	77
14.	Kouvola	Sorsanlahti	työpaikka / hiilimiilut	historiallinen	6785620	3479447	84
15.	Kouvola	Susivahti	työpaikka / hiilimiilut	historiallinen	6791751	3476491	100

Taulukko 1. Vuoden 2010 inventoinnissa löydetty kohteet. Esihistorialliset kohteet 1–10, ks. Kuva 2.

Helsingissä

28. kesäkuuta 2010

Teemu Mökkönen

Esihistorialliset kohteet

Kouvola (ent. Jaala) Oravaniemi 1

Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikka
 Ajoitus: Kivikautinen
 Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: VUOHIJÄRVI 3114 07
 Koordinaatit: X=6776431, Y=3483324, Z= 75

Tutkimukset: –

Kohdekuvaus

Kohde sijaitsee Siikajärven ja Suolajärven välisessä niemessä kapealla terassilla etelään viettävässä rinteessä. Maasto on kuivaa mäntykangasta. Maaperä on karkeaa hiekkaa. Alueelle tehdystä koepistosta löytyi palanutta luuta ja kvartssia noin 40 cm pinnasta. Löytökohdassa ei ollut kulttuurikerrosta mutta maakerroksissa oli havaittavissa värinvaihdos – pinnassa vaaleaa ja pohjalla tummempi kerros josta löydöt.

Löytöolosuhteet viittaavat siihen että löydöt ovat peittyneet tulvakerroksen alle. Todennäköisin tulvan aiheuttaja on ollut Ristiinan Matkuslammen kautta kulkenut Saimaan lasku-uoma, joka aktivoitui n. 4900 calBC. Topografian perusteella kohde on pienialainen.

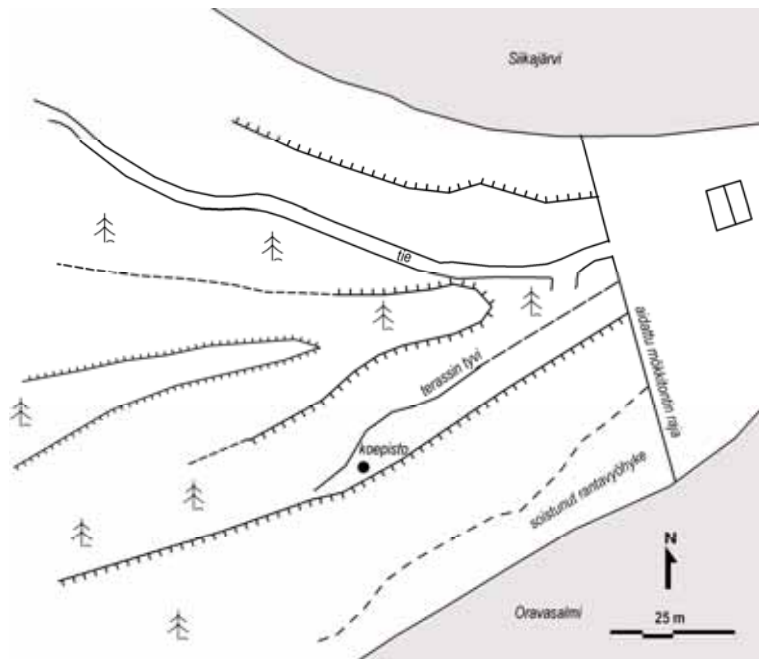
Inventointi 2010

Pvm: 10.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: KM 38255 (palanutta luuta, kvartsi-iskoksia)
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät, pilvipouta
 Lähilöydöt: Kivikautinen asuinpaikka Oravaniemi 2 noin 300 m länsiluoteeseen (välissä harju)

Kartta: Yleiskarttaluonnos (1:1000) ja peruskarttaote (1:20 000)
 Valokuvat: 2 valokuvaa

KOUVOLA ORAVANIEMI 1
 mk 1:20 000
 VUOHIJÄRVI 3114 07 - Painovuosi 1997

KOUVOLA ORAVANIEMI 1

Yleiskarttaluonnos

T.Mökkönen, M. Marila & J. Stenberg 11.5.2010

Puhtaaksipiirto J. Stenberg & T. Mökkönen

Oravaniemi 1, löydöllinen koepisto rantatörmän päällä kapealla rantaterassilla. J. Stenberg koepistolla. Kuvassa vasemmalla puiden välistä hohtaa Oravaniemen kärjessä sijaitsevan mökin katto. Kohti NE. 10.5.2010 T. Mökkönen.

Oravaniemi 1, löydöllinen koepisto rantatörmän päällä kapealla rantaterassilla. M. Marila koepiston kohdalla. Kohti S. 10.5.2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Oravaniemi 2

Muinaisjäänöstyyppi: Asuinpaikka
 Ajoitus: Kivikautinen
 Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: VUOHIJÄRVI 3114 07
 Koordinaatit: X=6776568, Y=3483085, Z=75–76

Tutkimukset: –

Kohdekuvaus

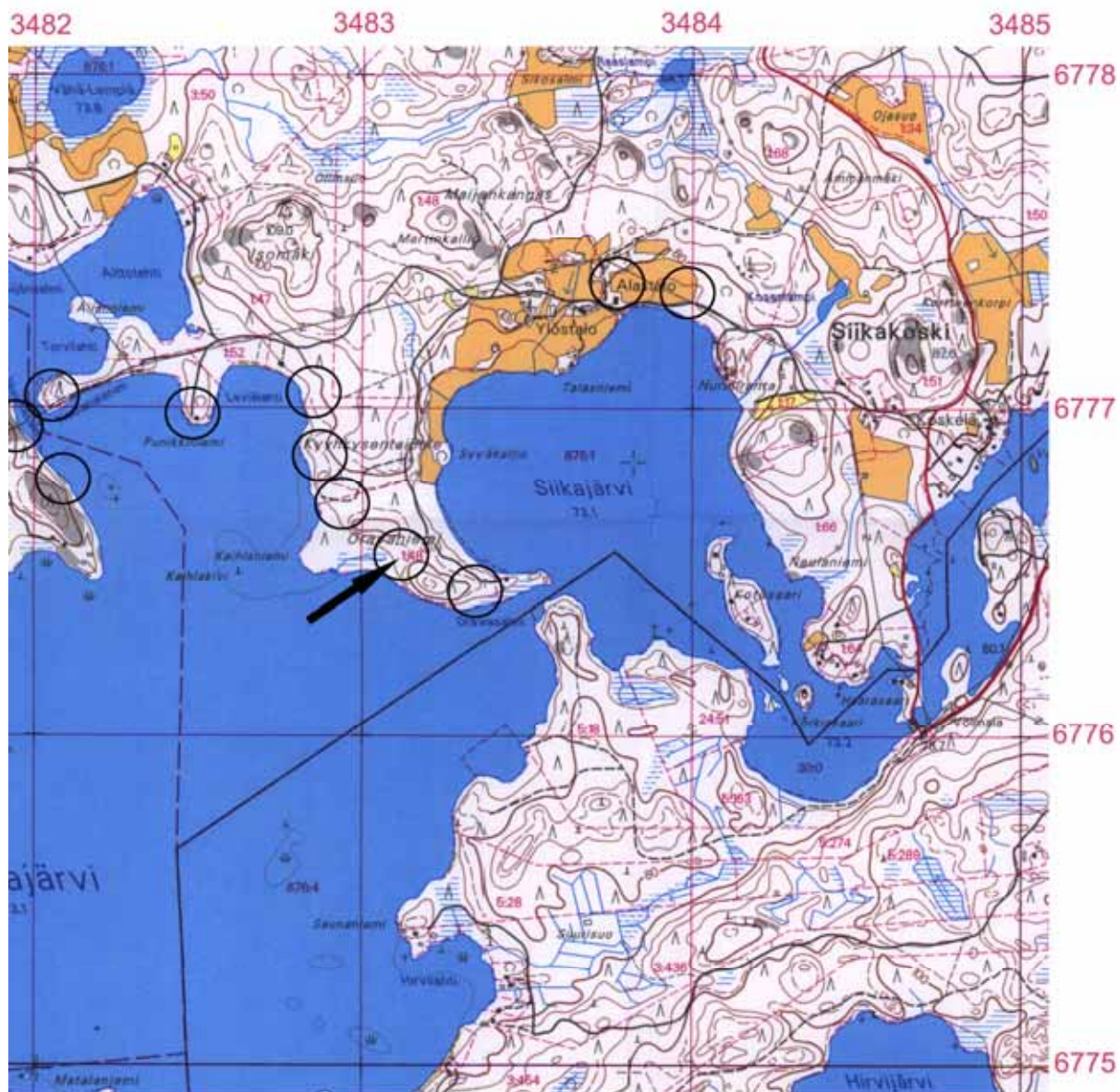
Kohde sijaitsee Siikajärven ja Suolajärven välisessä niemessä lounaaseen viettävässä rinteessä. Maasto on kuivaa mäntykangasta. Maaperä on hienoa hiekkaa. Alueelle selkeän rantaval-
 lin takaiseen painaumaan tehdystä koepistosta löytyi palanutta luuta ja kvartsiä 20 cm sy-
 vyydestä. Kohteessa ei havaittu kulttuurikerrosta. Läheisestä tuulenkaadosta löytyi yksi
 kvartsi-iskos (GPS–koordinaatit X=6776525, Y=348313, Z=77,5).

Topografian perusteella kohde rajautuu harjun reunalle jyrkempien rinteiden väliin jäävälle
 rantaterassille laajimmillaan noin viidenkymmenen metrin matkalle.

Inventointi 2010

Pvm: 11.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: KM 38256 (palanutta luuta, kvartsi-iskoksia)
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät
 Lähilöydöt: Kivikautiset asuinpaikat: Oravaniemi 1 noin 300 m itäkaakkoon
 ja Kyykysentaipale 1 noin 250 m louteeseen (kohteita erottaa
 harjurinteet)

Kartta: Peruskarttaote (1:20 000)
 Valokuvat: 2 valokuvaa

KOUVOLA ORAVANIEMI 2

mk 1:20 000

VUOHIJÄRVI 3114 07 - Painovuosi 1997

Oravaniemi 2, M. Marila seisomassa löydöllisen koepiston kohdalla. Etualalla voimakas rantavalli, jonka laelle tehdyt pistot olivat löydöttömiä. Kohti N. 11.5. 2010 T. Mökkönen.

Oravaniemi 2, M. Marila seisomassa löydöllisen koepiston kohdalla. Löydöt tulivat rantavallin taakse muodostuneesta urasta. Kohti NW. 11.5. 2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Kyyhkysentaipale 1

Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikka
 Ajoitus: Kivikautinen
 Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: VUOHIJÄRVI 3114 07
 Koordinaatit: X=6776744, Y=3482901, Z=76 (KK1)

Tutkimukset: –

Kohdekuvaus

Kohde sijaitsee Siikajärven ja Suolajärven välisessä niemessä länteen viettävässä rinteessä. Paikalla hyvin muodostunut terassi, jonka harja noin 76–77 mmpy ja tyvi noin 74,5 mmpy. Maasto on kuivaa mäntykangasta. Maaperä on hienoa hiekkaa. Kahdesta koepistosta (KK1-2) terassin harjalta saatiin löytöinä kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta, sekä muru keramiikkaa.

Topografian perusteella kohde rajautuu pohjoisessa suppaan ja moreeniharjanteeseen ja etelässä jyrkkään harjurinteeseen noin sadan metrin matkalle.

Koepistot:

KK1: X=6776744, Y=3482901 (GPS)

Löydöt saatiin 36–50 cm syvyydestä. Maaperässä oli havaittavissa tumma noen värjäämä kulttuurikerros heti huuhtoutumiskerroksen alla.

KK2: X=6776702, Y=3482941 (GPS)

Löytöjä noin 20–30 cm syvyydestä. Tällä syvyydellä myös havaittavissa heikosti värjätynyt kulttuurikerros, jossa hiekka on punertavan kellertävää. Hieno hiekka muuttuu karkeaksi hiekkamoreeniksi 40 cm pinnasta.

Inventointi 2010

Pvm: 11.5.2010

Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg

Löydöt: KM 38257 (kvartsi-iskoksia, palanutta luuta, keramiikkaa, kvartsikaavin)

Havaintomahdollisuudet: Hyvät

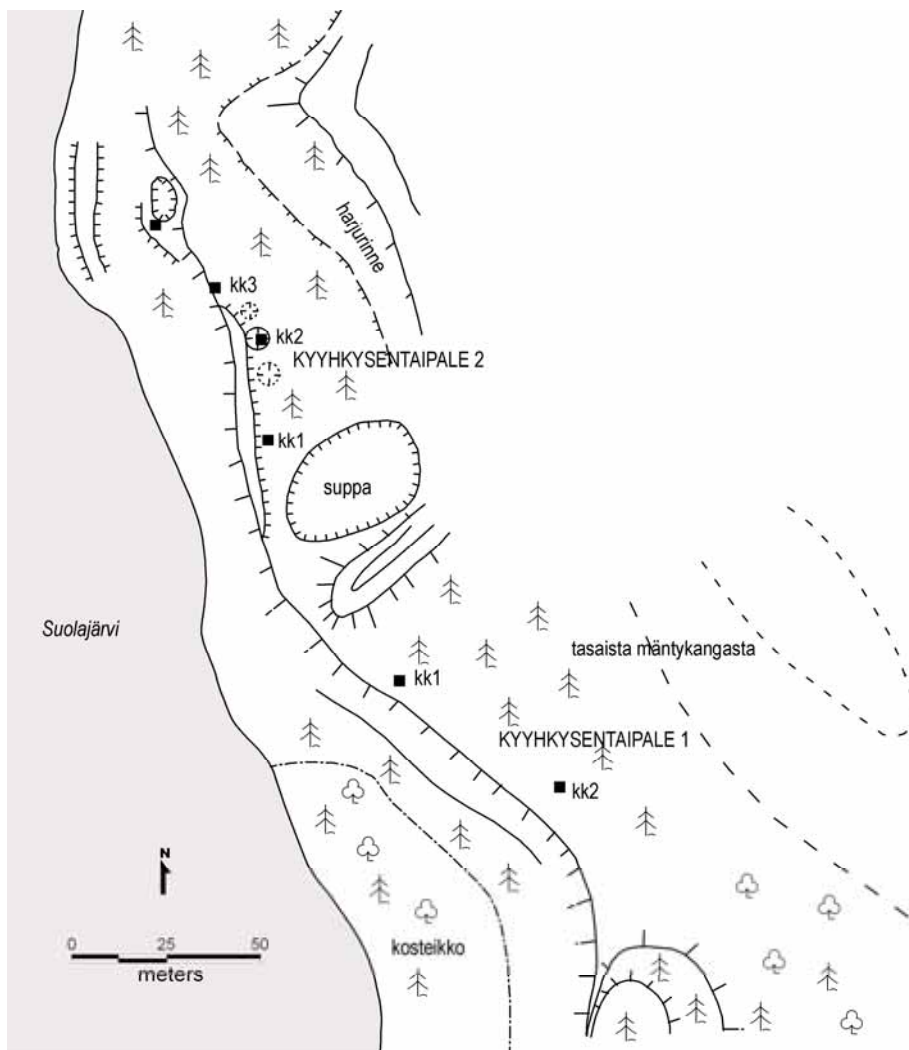
Lähilöydöt: Kivikautiset asuinpaikat Oravaniemi 2 noin 250 m kaakkoon ja Kyyhkysentaipale 2 noin 100 m luoteeseen (topografia rajaa kohteet erilleen toisistaan), lapinraunio Punikkiniemi noin 400 m länteen

Kartta: Yleiskarttaluonnos (1:1000) ja peruskarttaote (1:20 000)

Valokuvat: 2 valokuvaa

KOUVOLA KYYHKYSENTAIPALE 1
 mk 1:20 000
 VUOHIJÄRVI 3114 07 - Painovuosi 1997

KOUVOLA KYHKYSENTAIPALE1 ja 2
 Yleiskarttaluonnos
 T.Mökkönen, M.Marila & J.Stenberg 11.5.2010
 Puhtaaksipiirto T.Mökkönen & M.Marila

Kyyhkysentaipale 1, J. Stenberg koepiston kk1 kohdalla. Kuvassa oikealla näkyy rantaterassi. Kuva on otettu kohteita Kyyhkysentaipale 1 ja Kyyhkysentaipale 2 erottavan moreeniharjanteen juurelta. Koh-ti NE. 11.5.2010 T. Mökkönen.

Kyyhkysentaipale 1, J. Stenberg koepiston kk1 kohdalla. Kohti SW. 11.5.2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Kyyhkysentäipale 2

Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikka, asumuspainanne
 Ajoitus: Kivikautinen
 Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: VUOHIJÄRVI 3114 07
 Koordinaatit: X=6776855, Y=3482861, Z=75 (painanne)

Tutkimukset: –

Kohdekuvaus

Kohde sijaitsee Siikajärven ja Suolajärven välisessä niemessä länteen viettävässä rinteessä. Paikalla on hyvin muodostunut terassi. Maasto on kuivaa mäntykangasta ja maaperä hiekkaa. Kohteessa on halkaisijaltaan kuusi metriä leveä pyöreä asumuspainanne, jonka syvyys 20–30 cm. Painanne on selvästi havaittavissa erityisesti rantavallin puoleisella sivulla, jossa painanne on osin kaivettu rantavalliin.

Painanteen eteläpuolella on mahdollinen asumuspainanne, jonka halkaisija on noin 5 metriä ja pohjoispuolella vastaavasti halkaisijaltaan noin 4 metrin kokoinen mahdollinen asumuspainanne. Nämä painanteet ovat huomattavasti epämääräisempiä.

Kohde on topografian perusteella laaja-alainen. Se rajautuu etelässä suppaan ja jatkuu mahdollisesti rantaterassilla pohjoiseen noin 200 metriä. Kohteesta saatiin löytöjä kolmesta koepistosta.

koepistot:

KK1: Runsaasti kvartseja heti pintaturpeen alta 25 cm syvyyteen asti. Pinnassa on hienoa hiekkaa, pohjassa karkeaa hiekkamoreenia. Ei kulttuurikerrosta.

KK2: X=6776855, Y=3482861 (GPS)

Koepisto tehtiin asumuspainanteen keskelle. Kulttuurikerros alkaa heti turpeen alta ja jatkuu 32 cm pinnasta. Paikalla on vain ohut huuhtoutumiskerros. Kulttuurikerroksen pohjalla tumma noen värjäämä 2 cm kerros, jonka alla harmaanruskea puhdas pohjamaa. Kulttuurikerros on täynnä pientä luumuraa ja on väriltään kellertävän punaruskea. Hiekka on vähäkiivistä karkeaa hiekkaa, jossa runsaasti raekooltaan noin 1 cm kiveä.

KK3: X=6776857, Y=3482845 (GPS)

Maaperä on heikosti lajittunutta hiekkamoreenia. Löytönä pistosta saatiin kvartsi-iskos turpeen alta huuhtoutumiskerroksesta. Ei kulttuurikerrosta. Koepiston syvyys 30 cm.

Inventointi 2010

Pvm: 11.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: KM 38258 (kvartsi-iskoksia, palanutta luuta)
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät

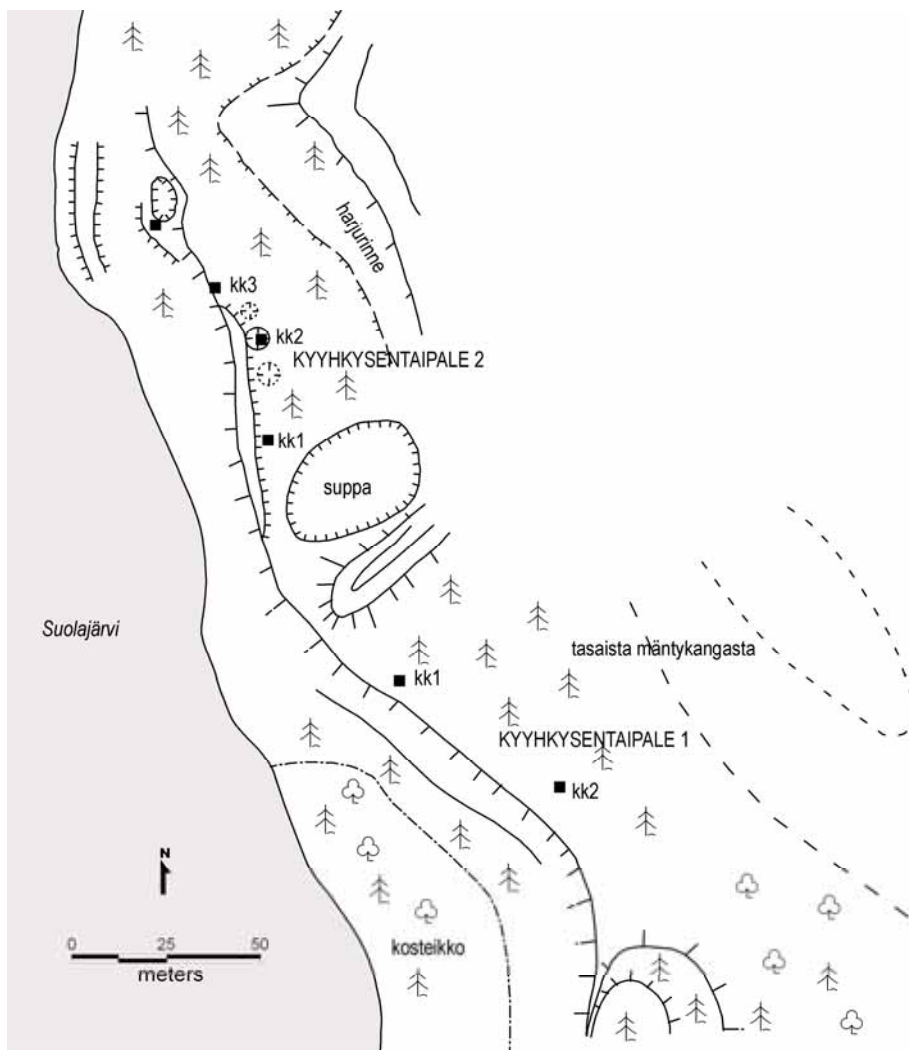
Lähilöydöt: Kyyhkysentaipale 1 noin 100 m kaakkoon ja Leviälahti noin 200 m pohjoiseen, lapinraunio Punikkiniemi noin 350 m länteen

Kartta: Yleiskarttaluonnos (1:1000) ja peruskarttaote (1:20 000)

Valokuvat: 1 valokuva

KOUVOLA KYIHKYSENTAIPALE 2
 mk 1:20 000
 VUOHIJÄRVI 3114 07 - Painovuosi 1997

KOUVOLA KYHHKYSENTAIPALE1 ja 2
 Yleiskarttaluonnos
 T.Mökkönen, M.Marila & J.Stenberg 11.5.2010
 Puhtaaksipiirto T.Mökkönen & M.Marila

Kyyhkysentaipale 2. J. Stenberg seisoo selkeimmän asumuspainanteen ($\varnothing$ 6 m) keskellä. Selkeän painanteen sekä etelä että pohjoispuolella on yksi pienempi ja epämääräisempi painauma. Kohteen taustalla nousee suojaava harjuriinne. Muinaisranta näkyy paikalla vain matalana rantavallina, johon painanne on osittain kaivettu. Kohti NW. 11.5. 2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Leviälähti

Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikka
 Ajoitus: Kivikautinen
 Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: VUOHIJÄRVI 3114 07
 Koordinaatit: X=6776961, Y=3482881, Z=76 (tuulenkaato, GPS-koordinaatit)

Tutkimukset: –

Kohdekuvaus

Kohde sijaitsee Siikaniemen Oravaniemen länsipuolella olevan Leviälähden koillisrannalla. Kohde on lounaaseen viettävässä loivassa rinteessä pienellä terassilla. Puusto alueella on sekametsää ja maaperä punertavaa hiekkaa. Löydöt saatiin tuulen kaatamasta suuren koivun juuristosta.

Kohteiden Leviälähti ja Kyyhkysentaipale 2 väliseltä alueelta ei löydetty merkkejä esihistoriallisesta ihmistoiminnasta.

Topografian perusteella potentiaalista asuinpaikkaa saattaa olla löytöpaikan NNW puolella vajaan sadan metrin alueella. Ympäristöön ei tehty koepistoja, joten laajuuttakin on vaikea arvioida.

Inventointi 2010

Pvm: 11.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: KM 38259 (palanutta luuta, kvartsi-iskoksia)
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät
 Lähilöydöt: Kivikautinen asuinpaikka Kyyhkysentaipale 2 noin 200 m etelään, lapinraunio Punikkiniemi noin 400 metriä länteen

Kartta: Peruskarttaote (1:20 000)
 Valokuvat: 1 valokuva

KOUVOLA LEVIÄLAHTI

mk 1:20 000

VUOHIJÄRVI 3114 07 - Painovuosi 1997

Leviälähti. Löydöt saatiin talteen tuulenkaadon nostamasta maasta. Kohti E. 11.5. 2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Ryötinniemi

Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikka, asumuspainanne
 Ajoitus: Kivikautinen
 Lukumäärä: 1

SIJAINTI

Kartta: HILLOSENSALMI 3114 08
 Koordinaatit: X=6783692, Y=3480871, Z=77,5 (painanne, GPS-koordinaatit)

Tutkimukset: –

KOHDEKUVAUS:

Asumuspainanne sijaitsee Ryötinniemessä Raikoonlahden itäpuolella. Alueella on kapea pohjois-etelä -suuntainen moreeniharjanne, jonka päällä on kooltaan 9 metriä pitkä, 6 metriä leveä ja 40–50 cm syvä painanne, jota ympäröi noin 3 metriä leveä valli. Maasto on mäntykangasta ja maaperä karkeaa kivistä hiekkamoreenia. Nykyään harjanteen ympäristö on soistunutta kosteikkoa. Kohde on todennäköisesti ollut vielä kivikaudella pienessä saassa.

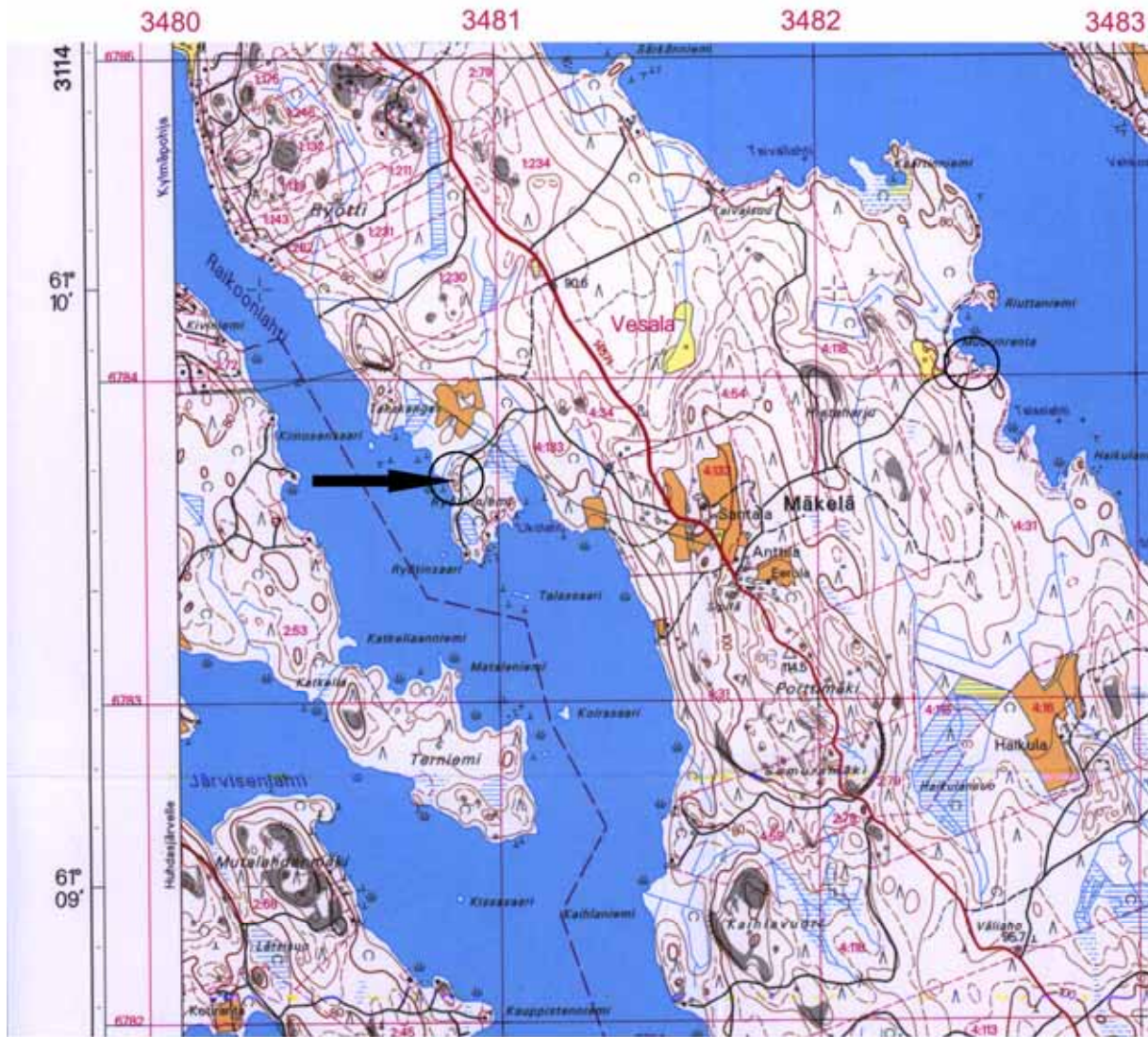
Painanteen keskelle tehty koepisto oli löydötön. Painanteen eteläpuolelle tehdystä koepistosta (KK1) saatiin aivan pinnasta löytöinä kvartsi-iskoksia. Pistossa ei havaittu kulttuurikerrosta. Painanteen eteläpuolelle valliin tehdystä koepistosta (KK2) löydettiin yksi pala karkeasekoitteista (kivimurska) keramiikkaa 30 cm pinnasta. Koepistossa oli havaittavissa kaksoispodsolimaannos (vanha turve jäänyt vallin alle).

Harjanteen itäpuolella tien vieressä on lähes täysin umpeenkasvanut kotitarvehiekkakuoppa, josta löytyi kvartseja.

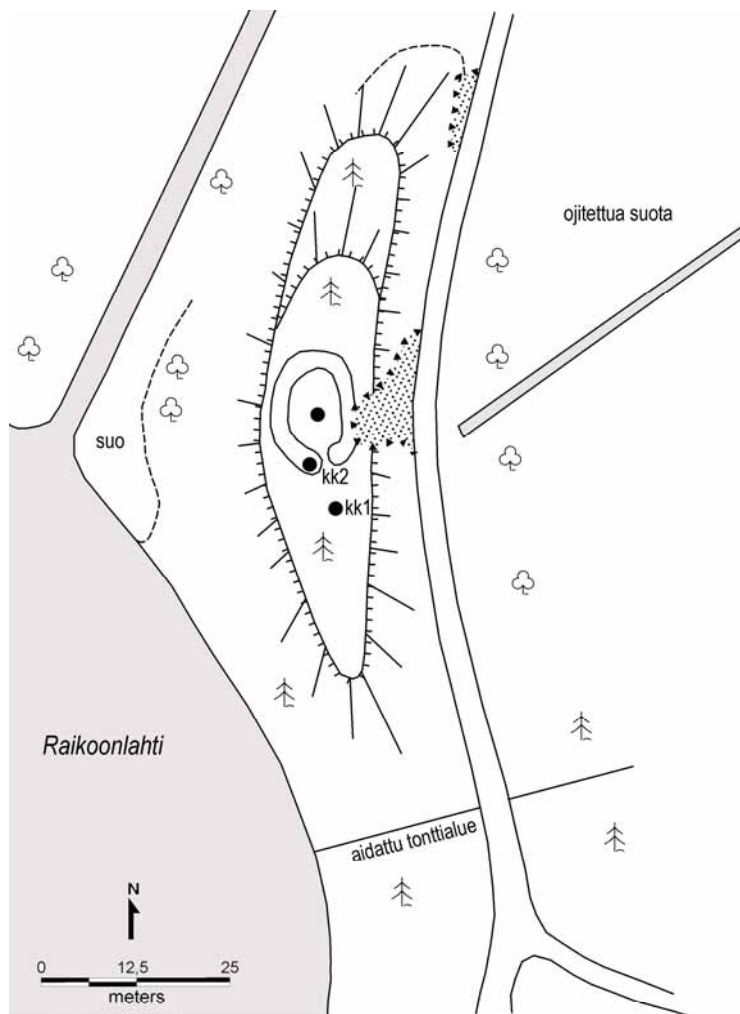
INVENTOINTI 2010

Pvm: 13.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: KM 38260 (kvartsi-iskoksia, keramiikkaa)
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät
 Lähilöydöt: Kivikautinen asuinpaikka Hietaniemi noin 3,6 km eteläkaakkoon

Kartta: Peruskarttaote (1:20 000) ja yleiskarttaluonnos (1:1000)
 Valokuvat: 3 valokuvaa

KOUVOLA RYÖTINNIEMI
 mk 1:20 000
 HILLOSENSALMI 3114 08 - Painovuosi 1998

KOUVOLA RYÖTINNIEMI

Yleiskarttaluonnos

T.Mökkönen & J.Stenberg 13.5.2010

Puhtaaksiirto T.Mökkönen & M. Marila

Ryötinniemi. M. Marila seisomassa asumuspainanteen (9x6 m)sisälle tehdyn löydöttömän koepiston kohdalla. Kohti N. 13.5. 2010 T. Mökkönen.

Ryötinniemi. Moreeniharjanteen päällä sijaitseva asumuspainanne kuvattuna kohti SE. M. Marila ja J. Stenberg tutkimassa painanteen etelä-valliin tehtyä koepistoa (kk2). Kohti SE. 13.5. 2010 T. Mökkönen.

Ryötinniemi. Asumuspainanteen vallille tehdyssä koepistossa (kk2) havaittiin kaksoismaannos. Vanha turvekerros erottui koepistossa tummana raitana noin 30 cm pinnasta. 13.5. 2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Pihtaronmäki

Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikka, asumuspainanne
 Ajoitus: Kivikautinen
 Lukumäärä: 1

SIJAINTI

Kartta: HUHDASJÄRVI 3114 05
 Koordinaatit: X=6781971, Y=3475343, Z=80 (GPS-koordinaatit)

Tutkimukset: –

KOHDEKUVAUS:

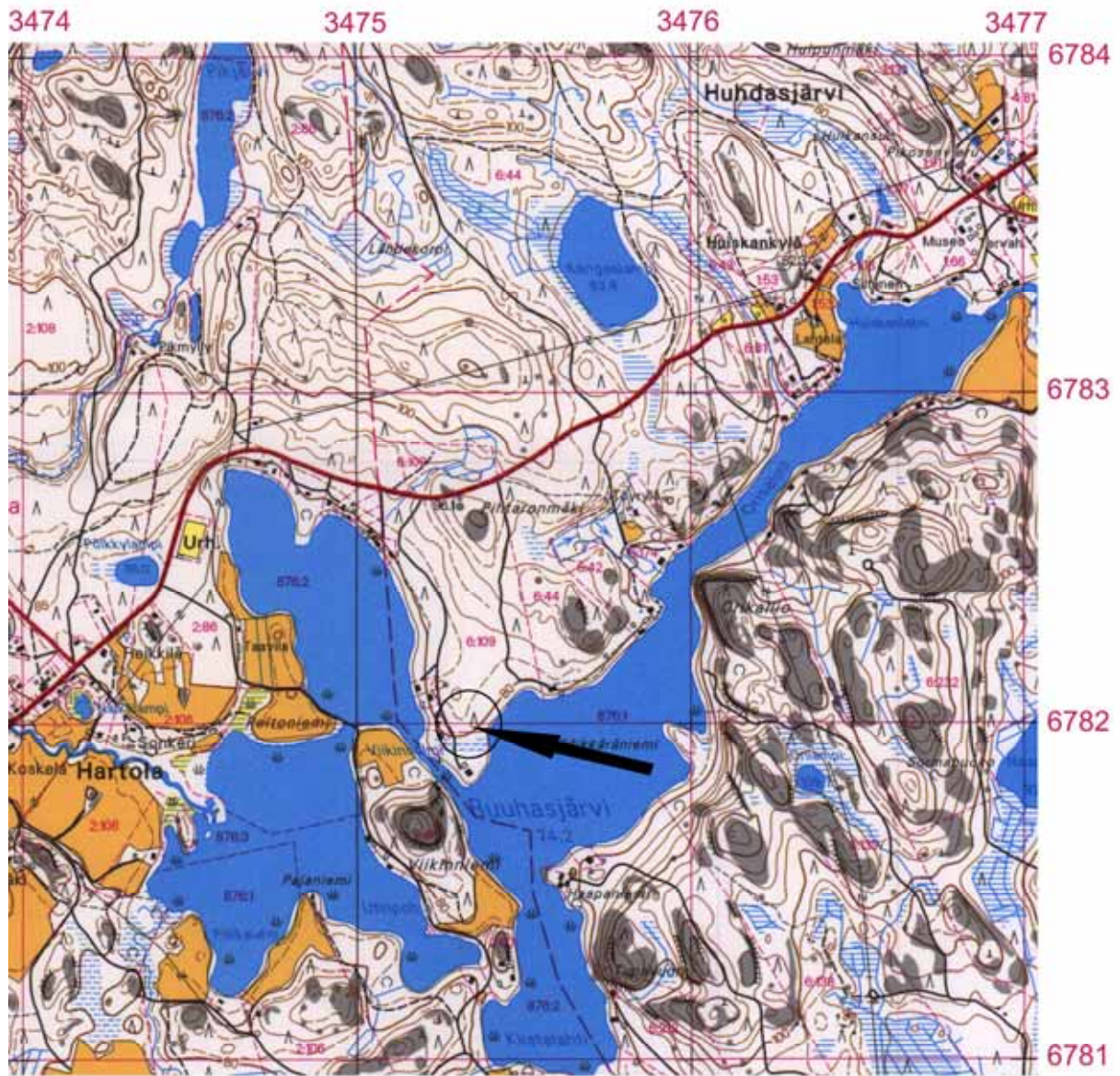
Kohde sijaitsee Ruuhasjärven länsipuolella sijaitsevan niemen eteläkärjessä, tasaisella harjanteella loivasti etelään viettävällä jyrkän törmän päällä. Maasto on mäntykangasta ja maaperä hienoa hiekkaa. Asumuspainanteen koko on halkaisijaltaan 5 metriä ja syvyydeltään 35 senttimetriä. Löydöt (2 kvartsi-iskosta) saatiin painanteen keskelle tehdystä koepistosta. Vaalean puhdas pohjamaa alkoi 34 cm pinnasta. Sen päällä, 18–34 cm pinnasta on vaalea, punertavan ruskea heikko likamaakerros. Pinnassa on hiilen ja noen sekainen rikastumiskerros.

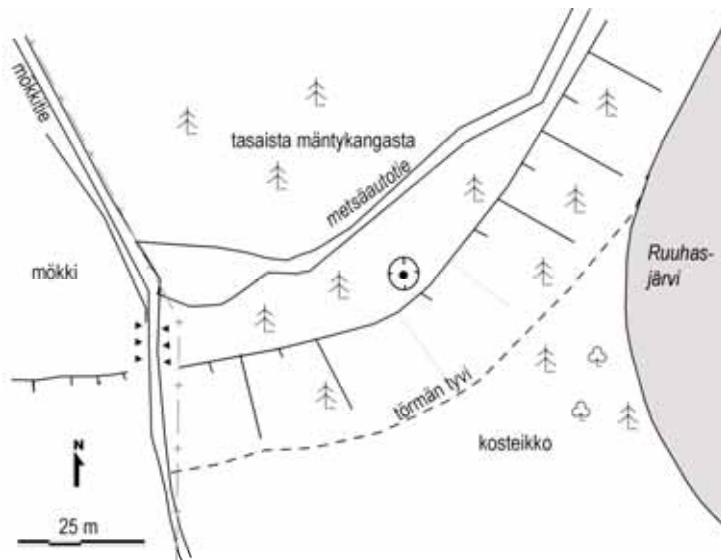
Painanteen itäpuolella noin viiden metrin päässä on toinen epämääräisempi mahdollinen asumuspainanne, johon ei inventoinnissa kajottu. Koko niemen on potentiaalista asuinpaikka-aluetta, mutta muita löytöjä alueelta ei tehty lukuisista koepistoista huolimatta. Vastavasti kohteen pohjoispuolella mökkialueiden väliin jäävä alue oli potentiaalista maastoa, mutta löydötöntä.

INVENTOINTI 2010

Pvm: 19.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: KM 38262 (kvartsi-iskoksia)
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät
 Lähilöydöt: Lähin esihistoriallinen kohde on Huhdasjärven Pukkisaarella noin 3,8 km koilliseen

Kartta: Peruskarttaote (1:20 000) ja yleiskarttaluonnos (1:1000)
 Valokuvat: 1 valokuva

KOUVOLA PIHTARONMÄKI

Yleiskarttaluonnos

M. Marila & J. Stenberg 19.5.2010

Puhtaaksipiirto T. Mökkönen & J. Stenberg

Pihtaronmäki. Ruuhasjärven pohjoisrannalla sijaitsevan suuren niemen rantatörmä on jyrkkä. Niemen kärjessä havaittiin yksi asumuspainanne tasaisessa kangasmaastossa. Kuvassa M. Marila seisoo asumuspainanteen ($\varnothing$ 5 m) keskellä. Kohti E. 19.5. 2010 T. Mökkönen.

Pihtaronmäki. Asumuspainanne kuvattuna kohti W. 19.5. 2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Jokuenlahti

Muinaisjäänöstyyppi: Asuinpaikka
 Ajoitus: Kivikautinen/varhaismetallikautinen
 Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: HILLOSENSALMI 3114 08
 Koordinaatit: X=6787765, Y=3480677, Z=82

Tutkimukset: –

Kohdekuvaus

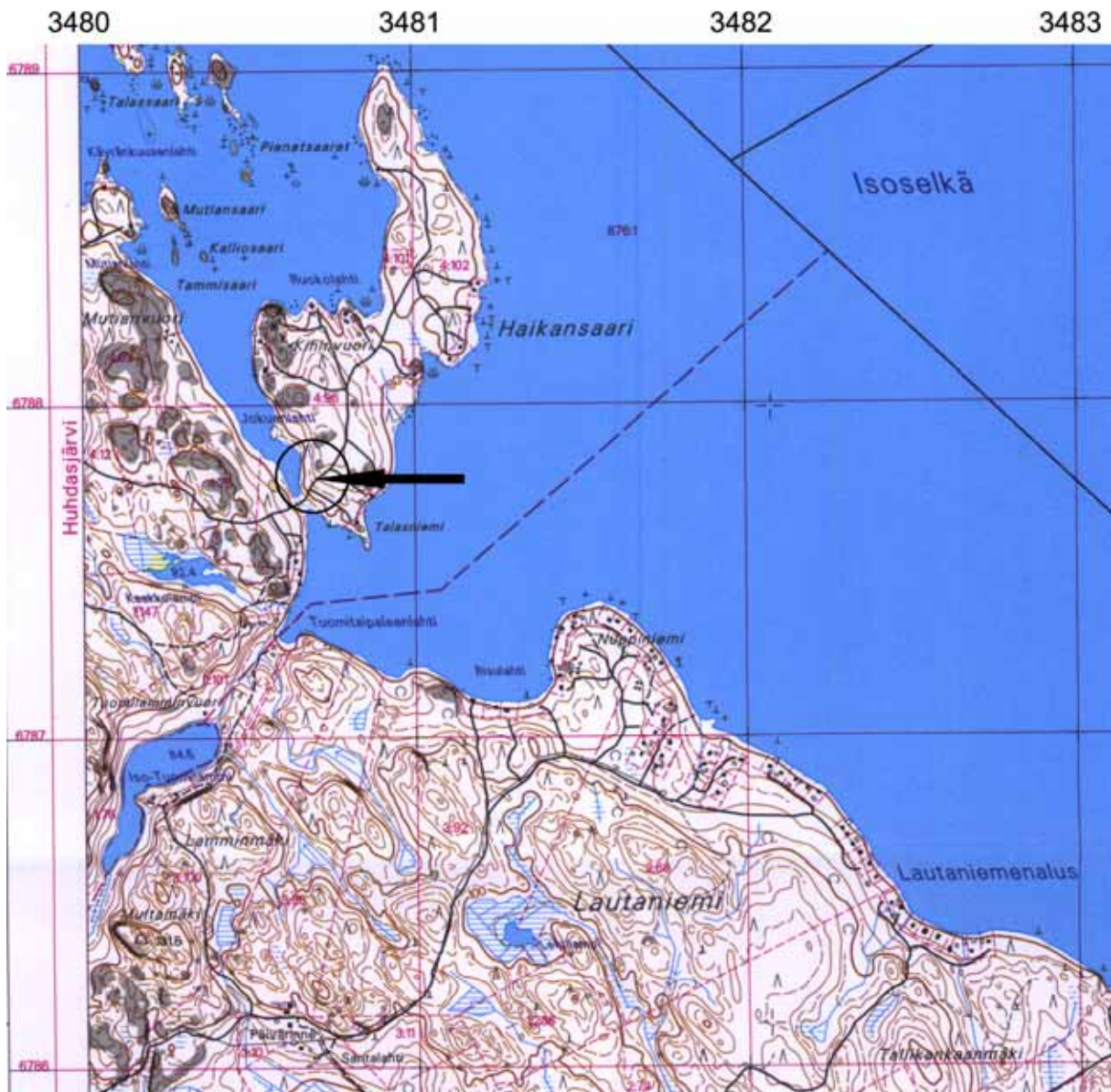
Kohde sijaitsee Haikansaaren länsipuolella pienen rantakallion taustalla hiekkaharjanteella. Ympäristö on kivikkoinen. Löytöpaikalla maa-aines on kivetöntä karkeaa hiekkaa. Kohteelle tehtiin kolme koepistoa, joista kaikista tuli löytöjä (kvartsi-iskoksia, kvartsiittia ja palanutta luuta). Kohteen viereisen Haikantien penkalta löytyi maan pinnasta runsaasti palanutta luuta ja kvartsi-iskoksia, sekä liuskekiveä. Asuinpaikka jatkuu todennäköisesti jonkin verran Haikantien kaakkoispuolelle.

Asuinpaikka sijaitsee rannan lähellä, mutta ei aivan välittömästi rantatormän päällä. Asuinpaikan luonne – hieman kauempana ja ylempänä rannasta sekä kallioiden välisessä hiekkataskussa – viittaa mahdollisesti varhaismetallikauteen.

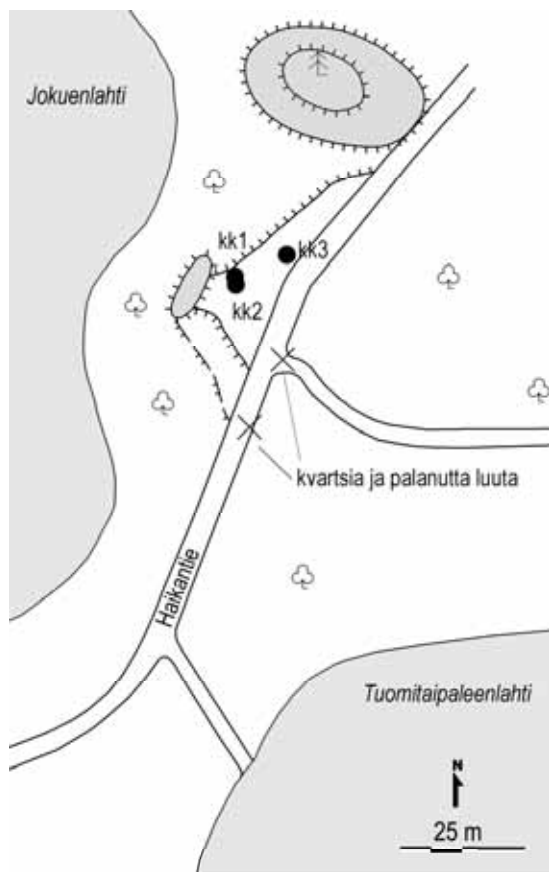
Inventointi 2010

Pvm: 25.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: KM 38263 (kvartsi-iskoksia, kvartsiittia, palanutta luuta)
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät
 Lähilöydöt: Kalliomaalaukset Tupavuori 4,2 km ja Kapansaari 4,8 km pohjoiseen, Huhdasjärven Pukkisaari 4 km lounaaseen, ja Kinansaaren historialliset kylätontit noin 4,5 km itään

Kartta: Peruskarttaote (1: 20 000) ja yleiskarttaluonnos (1:1000)
 Valokuvat: 2 valokuvaa

KOUVOLA JOKUENLAHTI
 mk 1:20 000
 HILLOSENSALMI 3114 08 - Painovuosi 1998

KOUVOLA JOKUENLAHTI

Yleiskarttaluonnos

J. Stenberg & M. Marila 25.5.2010

Puhtaaksiirto M. Marila & T. Mökkönen

Jokuenlahti. Löytöalue kuvattuna tieltä kohti W. Etualalla näkyvän tien pinnasta löytyi palanutta luuta, liusketta ja kvartsia veden syömästä uomasta. Kuvassa keskellä tien ja kallion väliin jäävä hiekkaharjanne, josta löytöjä koepistoista. Kohti W. 25.5. 2010 T. Mökkönen.

Jokuenlahti. Asuinpaikka-alue kuvattuna asuinpaikan takaiselta kalliolta. Asuinpaikka jatkuu todennäköisesti jonkun verran kuvassa vasemmalla näkyvän tien eteläpuolelle. M. Marila seisomassa koe-pistojen kk1–2 kohdalla. Kohti S. 25.5. 2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Punikkiniemi

Muinaisjäännöstyyppi: Lapinraunio
 Ajoitus: Varhaismetallikautinen
 Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: VUOHIJÄRVI 3114 07
 Koordinaatit: X=6776955, Y=3482485, Z=75

Tutkimukset: –

Kohdekuvaus

Kohde sijaitsee Siikaniemessä Suolajärven pohjoispuolella Punikkiniemen kallioisessa kärjessä. Paikalla on mökin pihassa halkaisijaltaan noin 3 metriä leveä ja 40 cm korkea muodoltaan pyöreä sammaloitunut lapinraunio. Röykkiö on ladottu rantakalliolle kooltaan 15-50cm kivistä (röykkiö ei ole maansekainen).

Mökkiläisille jätettiin tieto löydöstä, ja omistaja oli inventoijiin yhteydessä jo seuraavana viikonloppuna. Omistajat olivat epäilleet röykkiötä muinaishaudaksi, mutta eivät olleet ilmoittaneet asiasta minnekään. Omistajat ovat paikallisia, eikä heidän tietojensa mukaan paikalla ole sijainnut mitään rakennuksia ennen heidän mökkiään.

Inventointi 2010

Pvm: 12.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: –
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät
 Lähilöydöt: Kivikautiset asuinpaikat Leviälahti ja Kyyhkysentaipale 1–2 noin 350 – 400 metriä itään, Nuumaniemen ranta noin 430 metriä länsiluoteeseen, Nuumanniemi noin 450 metriä länsiluoteeseen, lapinraunio Nuumasalmi 520 metriä länteen,

Kartta: Peruskarttaote (1:20 000)
 Valokuvat: 3 valokuvaa

VUOHIJÄRVI 3114 07 - Painovuosi 1997

Punikkiniemi. Matala sammaloitunut lapinraunio sijaitsee rantakallion päällä mökin pihapiirissä. Kuvan taustalla vastarannalla suoraan lapinraunion takana sijaitsee Nuumasalmi, toinen lapinraunio kohde. Kohti W. 12.5. 2010 T. Mökkönen.

Punikkiniemi. Lapinraunio kuvattuna rantakalliolta kohti E. 12.5. 2010 T. Mökkönen.

Punikkiniemi. Lapinraunio kuvattuna Suolajärven selälle päin, kohti S. 12.5. 2010 M. Marila.

Kouvola (ent. Jaala) Hintteri (vanha kohde)

Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikka, asumuspainanne
 Ajoitus: Kivikautinen
 Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: VOIKOSKI M4343
 Koordinaatit: X = 6793820, Y = 3481670, Z = 75–80 m mpy (muinaisjäännösrekisteristä)

Tutkimukset: Johanna Seppä, inventointi 2000
 (Katso myös Miettinen, Timo 2004: Jaalan esihistoriaa, teoksessa Salminen, Esko et al. Jaalan historia: 89-136.)

Kohdekuvaus

Aiemmin tunnettu asuinpaikka sijaitsee Hintterinsaaren länsipäässä kivikkoisten harjanteiden leikkaamassa paikassa, jota kutsutaan Jussinhiekaksi. Vuonna 2000 tehdyssä inventoinnissa kohteessa havaittiin koepistossa (40x40 cm, syvyys 25 cm) noin 15 cm paksuinen kulttuurikerros ja löytöinä koepistosta saatiin keramiikkaa, palanutta luuta ja kvartsi-iskoksia, sekä pii-iskos, kvartsikaavin ja hioinkivi (KM 32475: 1-11). Lisäksi asuinpaikan läpi kulkevan tien penkasta on löytynyt keramiikkaa. Keramiikkaa ei ole pystytty fragmentaarisuutensa vuoksi tunnistamaan, mutta sen sekoitteena on käytetty asbestia. (Miettinen 2004: 98–99; Seppä 2000: 43-44.)

Johanna Seppä (2000: 44) arvioi kohteen laajuudeksi noin 200 metriä niemen länsipäädystä itään tien risteykseen asti, mutta arvelee kohteen olevan mahdollisesti laajempikin.

Vuoden 2010 inventoinnissa kohteessa havaittiin aiemmin tuntematon, muodoltaan soikea ja kooltaan 6x5 metrin kokoinen mahdollinen asumuspainanne (X = 6793807, Y = 3481808). Saaren länsipäädystä sijaitsevan mökin rajapyykki on painanteessa. Kohteessa ei tehty koepistoja tai kairauksia.

Asumuspainanteesta 200 metriä kaakkoon sijaitsevan, myös vuonna 2000 tarkastetun hiekkakuopan yläreunalta löytyi koko matkalta kvartsi-iskoksia, joita ei otettu talteen (X = 6793689, Y = 3481885). Asuinpaikka vaikuttaisi siis laajemmalla kuin aiemmin on esitetty tai arvioitu. Se jatkuu mahdollisesti koko Hintterinsaaren lounaisen rantaterassin laajuusena noin 400 metrin matkalla.

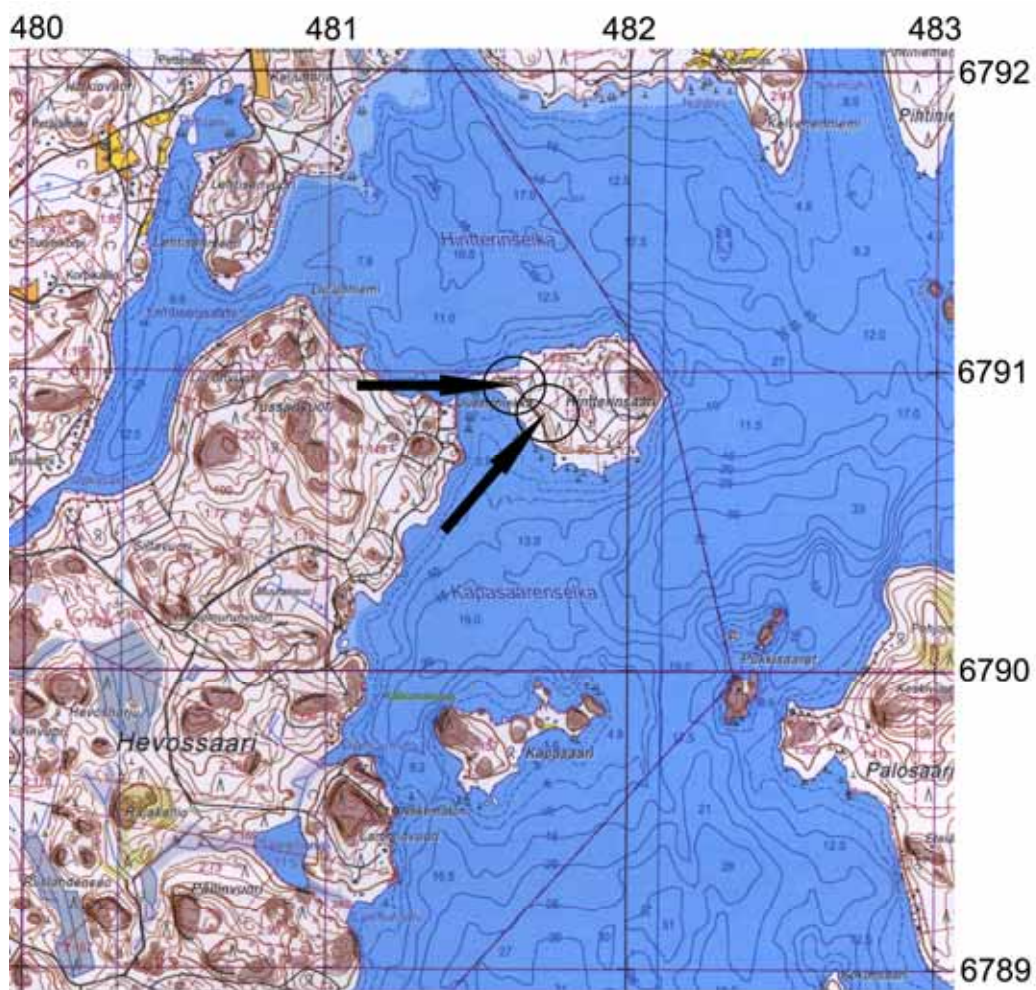
Inventointi 2010

Pvm: 26.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: –
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät
 Lähilöydöt: Kalliomaalaukset Kapasaari 1,2 km etelään ja Tupavuori 2,7 km lounaaseen

Kartta: Peruskarttaote (1:25000)

Valokuvat:

3 valokuvaa

KOUVOLA HINTTERI

mk 1: 25 000

VOIKOSKI M4343 - Painovuosi 2008

Hintteri. Hiekkakuoppa Hintterin saaren SW-osan keskivaiheilla. Kuopan reunasta löytyi pieniä määriä iskettyä kvartssia kuopan yläreunasta. Kohti SE. 26.5. 2010 T. Mökkönen.

Hintteri. Asuinpaikan länsiosassa kahden harjanteen yhtymäkohdassa on mahdollinen asumuspainanne (6x5 m). J. Stenberg seisomassa painanteen keskellä. Hintterin saaren länsipäässä sijaitsevan talon tontin rajapyykki on painanteen sisällä (näkyvä kuvassa vasemmalla ympyröitynä). Kohti NE. 26.5. 2010 T. Mökkönen.

Hintteri. Asuinpaikan länsiosassa sijaitseva mahdollinen asumuspainanne. J. Stenberg seisoo painanteen keskellä. Taustalla näkyy mökki/talo, jonka tontin rajapyykki sijaitsee painanteessa. Kohti W. 26.6. 2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Nuumaniemen ranta

Muinaisjäänöstyyppi: Asuinpaikka
 Ajoitus: Kivikautinen
 Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: VUOHIJÄRVI 3114 07
 Koordinaatit: X=6776781, Y=3482085, Z=73–74

Tutkimukset: Johanna Seppä, inventointi 2000

Kohdekuvaus

Kohde sijaitsee Suolajärven pohjoispuolella Nuumaniemen koillisrannalla. Tasaiselta hiekkarannalta ja vedestä löytyi kvartsi-iskoksia. Paikalla ei ole kiviä tai kalliota, joten on todennäköistä että iskokset eivät ole jään aikaansaamia. Johanna Seppä (2000: 49) mainitsee kohteen vuoden 2000 inventointikertomuksessaan. Silloinkin samalta alueelta löydettiin kvartsi- ja porfyriitti-iskoksia, mutta alueesta ei muodostettu muinaisjäänöskohdetta. Kohde on erodoitunut veteen. Kuivalla maalla on jäiden työntämiä rantavalleja, jonne tehdyssä koepistossa ei löydetty mitään asuinpaikkaan viittaavaa.

Kohteesta 200 metriä luoteeseen sijaitsee Nuumasalmen varhaismetallikautinen röykkiö, ja vastarannalla Nuumasalmen koillispuolella Nuumanniemen kivikautinen asuinpaikka.

Inventointi 2010

Pvm: 26.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: KM 38261 (kvartsi-iskoksia)
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät
 Lähilöydöt: Laprinraunio Nuumasalmi n. 150 m luoteeseen, kivikautinen asuinpaikka Nuumanniemi vastarannalla n. 190 m pohjoiseen, lapinraunio Punikkiniemi n. 480 m itäkoilliseen.
 Valokuvat: –

KOUVOLA NUUMANNIEMEN RANTA
 mk 1:20 000
 VUOHIJÄRVI 3114 07 - Painovuosi 1997

Historialliset kohteet

Kouvola (ent. Jaala) Alastalo

Muinaisjäänöstyyppi: Asuinpaikat, hist. kyläasutus
 Ajoitus: Historiallinen
 Lukumäärä: 2

Sijainti

Kartta: VUOHIJÄRVI 3114 07
 Koordinaatit: Löytöalue 1: X=6777337, Y=3483977
 Löytöalue 2: X=6777369, Y=3483775

Tutkimukset: –

Kohdekuvaus

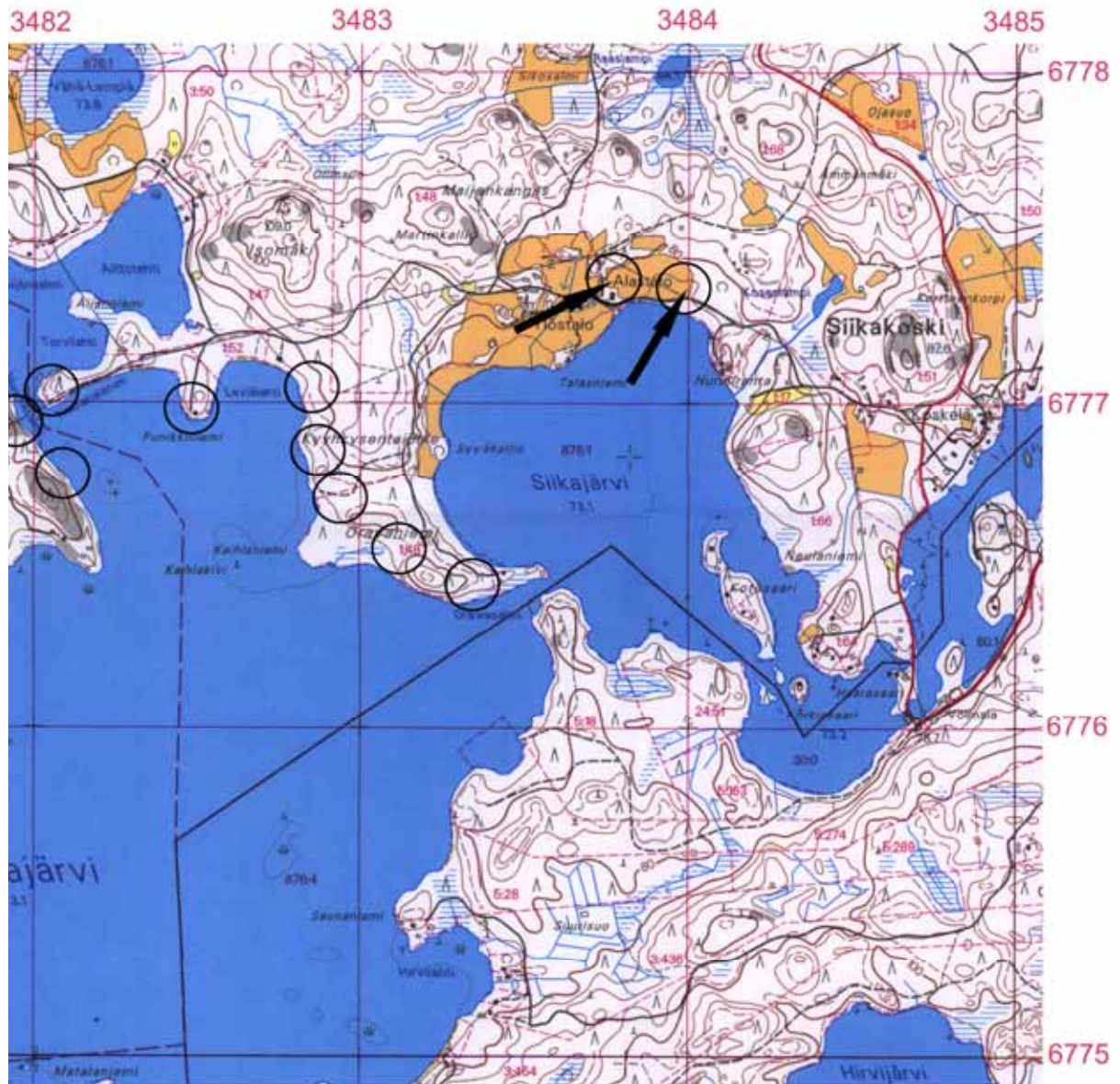
Kohde sijaitsee Siikajärven pohjoisrannalla Ritaniementien pohjoispuolella Alastalon pellolla. Löytöalueita on kaksi: (1) Alastalon itäpuolelta kynnetyn pellon kaakkoisnurkasta löytyi palanutta luuta, kvartsi-iskos ja sinisen lasimassahelmen puolikas matalalta hiekkaiselta harjanteelta. (2) Pellon länsipäädystä Alastalon päärakennuksen pohjoispuolelta löytyi piitä, sinisen lasimassahelmen puolikas ja keraamisen esineen katkelma.

Kynnöspelloilta ei havaittu selkeitä merkkejä asuinpaikasta ja löydöt ovat todennäköisesti päätyneet peltoon viereisiltä kylätonteilta lannan tai muun vastaavan mukana.

Inventointi 2010

Pvm: 10.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: KM 2010030: 1-6
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät; pilvipouta, kostea pelto
 Lähilöydöt: Kivikautiset asuinpaikat Oravaniemi 1–2, Kyyhkysentaipale 1–2 ja Leviälähti n. 1 km etelään–luoteeseen.

Kartta: Peruskarttaote (1:20 000)
 Valokuvat: 1 valokuva

KOUVOLA ALASTALO

mk 1:20 000

VUOHIJÄRVI 3114 07 - Painovuosi 1997

Alastalo, löytöalue 1 (itäisempi). Kynnetystä pellostä löytyi hiekkaisemman matala harjanteen alueelta palanutta luuta, sinisen lasimassahelmen puolikas ja kvatsi-iskos. Kuvattu pellon kulmasta Ritaniementieltä kohti NW. 10.5. 2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Perätalo

Muinaisjäännöstyyppi: hist. kyläpaikka
 Ajoitus: Historiallinen
 Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: VUOHIJÄRVI 3114 07
 Koordinaatit: Löytöalue 1: X = 6779543, Y = 3479276
 Löytöalue 2: X = 6779649, Y = 3479278
 Löytöalue 3: X = 6779686, Y = 3479392

Tutkimukset: –

Kohdekuvaus

Kohde sijaitsee Niskajärven Länsireunalla Salonsaarella. Salonsaaren Perätalon pellot olivat kynnetyinä, ja etelämpänä sijaitsevan Vanhatalon (Viiniverla, nykyisin luomuviinitila) peltoalueet olivat kaikki umnessa.

Löytöjä tehtiin kolmelta alueelta: Löytöalue 1 sijaitsee Perätalon tilan Länsipuolella, pellossa navetan ja rannan välissä. Paikalta löydettiin pala harmaata piitä ja hioimen/hiotun kiviesineen katkelma (?). Löytöalue 2 sijaitsee Perätalon etelän puoleisella peltoalueella. Sieltä löydettiin fajanssia, liitupiipun paloja (varsi ja 1700-luvun loppupuolen piipun pesän katkelma, jossa yksi kokonainen ruotsin kruunun kuva ja merkkejä kahdesta muusta kruunusta - valtakunnanvaakunapiippu) ja mustasta lasista tehty korunappi. Lisäksi talon pohjoispuolen pelton reunaosasta, vanhan päärakennuksen (?) pohjoispuolelta, löydettiin nuorta (1800-lukua?) punasavikeramiikkaa (Löytöalue 3).

Inventointi 2010

Pvm: 15.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: KM 2010031
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät; pilvipouta, kostea pelto
 Lähilöydöt: Kivikautinen asuinpaikka Hietaniemi 2,9 km itäkoilliseen.

Kartta: Peruskarttaote (1:20 000)
 Valokuvat: 2 valokuvaa

3114 04

Perätalo. Löytöalue 1 navetan ja rannan välisessä pellossa. Kohti S. 15.5. 2010 T. Mökkönen.

*Perätalo. Löytöalue 2 Perätalon asuintontin eteläpuolisessa pellossa kuvan keskivaiheilla. Kohti NNE.
15.5. 2010. T. Mökkönen.*

Kouvola (ent. Jaala) Muorinranta

Muinaisjäänöstyyppi: Kalliohakkaus
Ajoitus: Historiallinen
Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: HILLOSENSALMI 3114 08
Koordinaatit: X=6784031, Y=3482497, Z=77

Tutkimukset: –

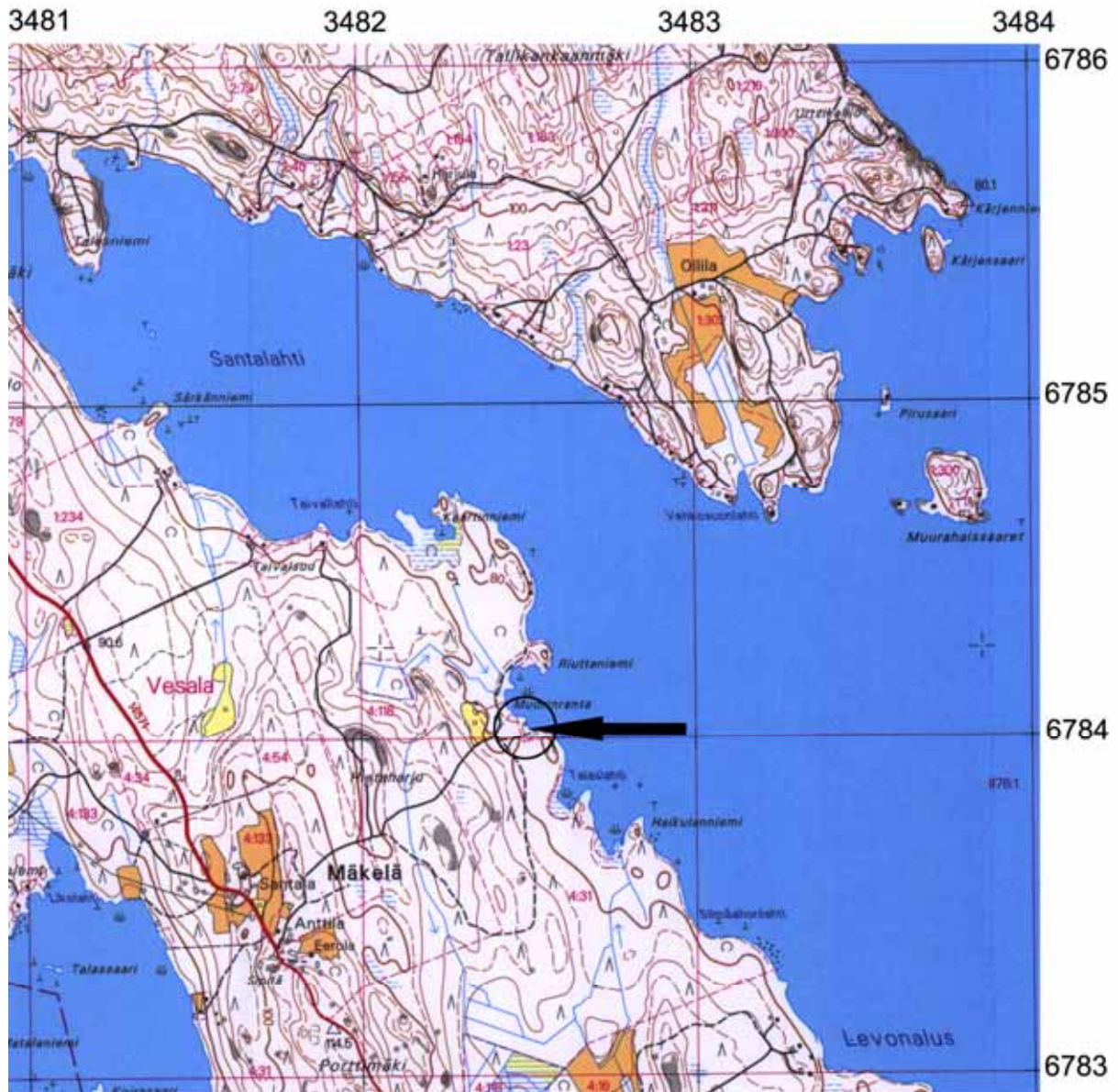
Kohdekuvaus

Kohde sijaitsee Siikaniemen Muorinniemessä venerannassa rantatörmällä. Suureen kiveen on hakattu risti ja vuosiluku ”1739”. Hakkaus on maalattu valkoiseksi, joten se näkyy selvästi. Hakkauksen historia ei ole tiedossa.

Inventointi 2010

Pvm: 12.5.2010
Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
Löydöt: –
Havaintomahdollisuudet: Hyvät
Lähilöydöt: Mäkelän vuoden 1918 puolustusvarustukset 1,1 km länteen ja historiallinen kylätontti Vesala Porttimäki 1 km luonaaseen

Kartta: Peruskarttaote (1:20 000)
Valokuvat: 2 valokuvaa

KOUVOLA MUORINRANTA

mk 1:20 000

HILLOSENSALMI 3114 08- Painovuosi 1998

Muurinranta. Hakkaus sijaitsee venerannassa Vuohijärven rannassa. Kohti W. 12.5. 2010 T. Mökkönen.

Muurinranta. Hakkaus sijaitsee venerannassa Vuohijärven rannassa. Kohti E. 12.5. 2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Sorsanlahti

Muinaisjäänöstyyppi: Hiilimiilu
 Ajoitus: Historiallinen
 Lukumäärä: 2

SIJAINTI

Kartta: HUHDASJÄRVI 3114 05
 Koordinaatit: Kvartsit: X=6785574, Y=3479453, Z=81 (GPS-koordinaatit)
 Hiilimiilu (pohjoisempi): X=6785620, Y=3479447, Z=84
 (GPS-koordinaatit)

Tutkimukset: –

KOHDEKUVAUS:

Kohteet sijaitsevat Huhdasjärven Sorsalahden pohjoispuolella etelään viettävässä rinteessä laeltaan tasaisella pienellä harjanteella. Maasto on sekametsää ja maaperä hienoa, vähäkivistä hietaa, pinnassa noin 10–20 cm sekoittunut hietta-/multakerros, jossa myös hiiltä. Alueella on paikoin isompia kiviä.

Löydöt (pieniä iskoksia kvartsia) saatiin kaakkoon viettävästä loivasta rinteestä sekoittuneesta kerroksesta (1–5 cm ja 15 cm pinnasta) kahdesta vierekkäisestä koepistosta, joiden väli oli noin 3 metriä. Löytöalueen etäisyys tiestä on noin 40 metriä.

Kvartsi-iskosten löytöpaikan vieressä, harjanteen luoteispäädystä, jyrkän törmän tasaisella harjalla on kaksi pyöreää kuoppaa, joista pohjoisempaan tehtiin koepisto. Kuoppa on halkaisijaltaan 2,5 metriä ja syvyydeltään 30–40 cm. Painannetta kiertää 1–1,5 metriä leveä ja 20–30 cm korkea valli, jonka päältä kuopan syvyys mitattiin. Kuopan keskelle tehtiin koepisto, josta ei saatu löytöjä. Maaperä kuopan kohdalla on sekoittunutta hietaa noin 35cm asti, jonka jälkeen hiilikerros 35–42 cm syvyydessä. Hiilikerroksen alla on puhdas pohjahiekka. Kyseessä on todennäköisesti pienikokoinen hiilimiilu.

Löydetyt kvartsit liittyvät todennäköisesti alueen myöhempään ihmistoimintaan, mutta vanhemman (kivikautisen?) ajoituksen mahdollisuutta ei voida täysin sulkea pois.

INVENTOINTI 2010

Pvm: 18.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: KM 2010029 (kvartsi-iskoksia)
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät
 Lähilöydöt: Pukkisaaren rautakautinen kalmisto ja kivikautinen asuinpaikka 1,6 km lounaaseen

Kartta: Peruskarttaote (1:20 000)
 Valokuvat: 2 valokuvaa

Sorsanlahti. Harjanteen laella sijaitsee kaksi pyöreää kuoppaa, joita ympäröi vallit. Kuvassa J. Stenberg tutkii pohjoisemman kuopan kerrostumia kuopan keskelle tehdystä koepistosta. Kohti SE. 18.5. 2010 T. Mökkönen.

Kouvola (ent. Jaala) Susivahti

Muinaisjäännöstyyppi: Hiilimiilu/tervahauta
 Ajoitus: Historiallinen
 Lukumäärä: 1

Sijainti

Kartta: VOIKOSKI M4343
 Koordinaatit: X=6791751, Y=3476491, Z=100

Tutkimukset: –

Kohdekuvaus

Kohde sijaitsee noin kaksi kilometriä Paljakan kylästä lounaaseen Hollamminsuon länsipuolella loivassa, etelään viertävässä rinteessä. Paikalla on suuri, halkaisijaltaan noin 13 m kokoinen hiilimiilu. Tulkinta hiilimiiluksi, eikä tervauhauksiksi, perustuu ilmansäätelyaukkojen olemassa oloon ja tervan juokсутusrännin puuttumiseen. Painanteen sisäpuolelle tehdystä koepistosta paljastui hiiltä ja nokista maata. Haudan vallin ulkopuolella on kymmenen pyöreää kuoppaa ja vallin itäosassa tasaisen neliskulmainen noin 50x50 cm kuoppa.

Inventointi 2010

Pvm: 26.5.2010
 Inventoijat: Teemu Mökkönen, Marko Marila, Johanna Stenberg
 Löydöt: –
 Havaintomahdollisuudet: Hyvät
 Lähilöydöt: Paljakan historialliset kylätontit Poteri ja Eerola n. 3,2 km koilliseen ja Tupavuoren kalliomaalaus n. 3,3 km itään

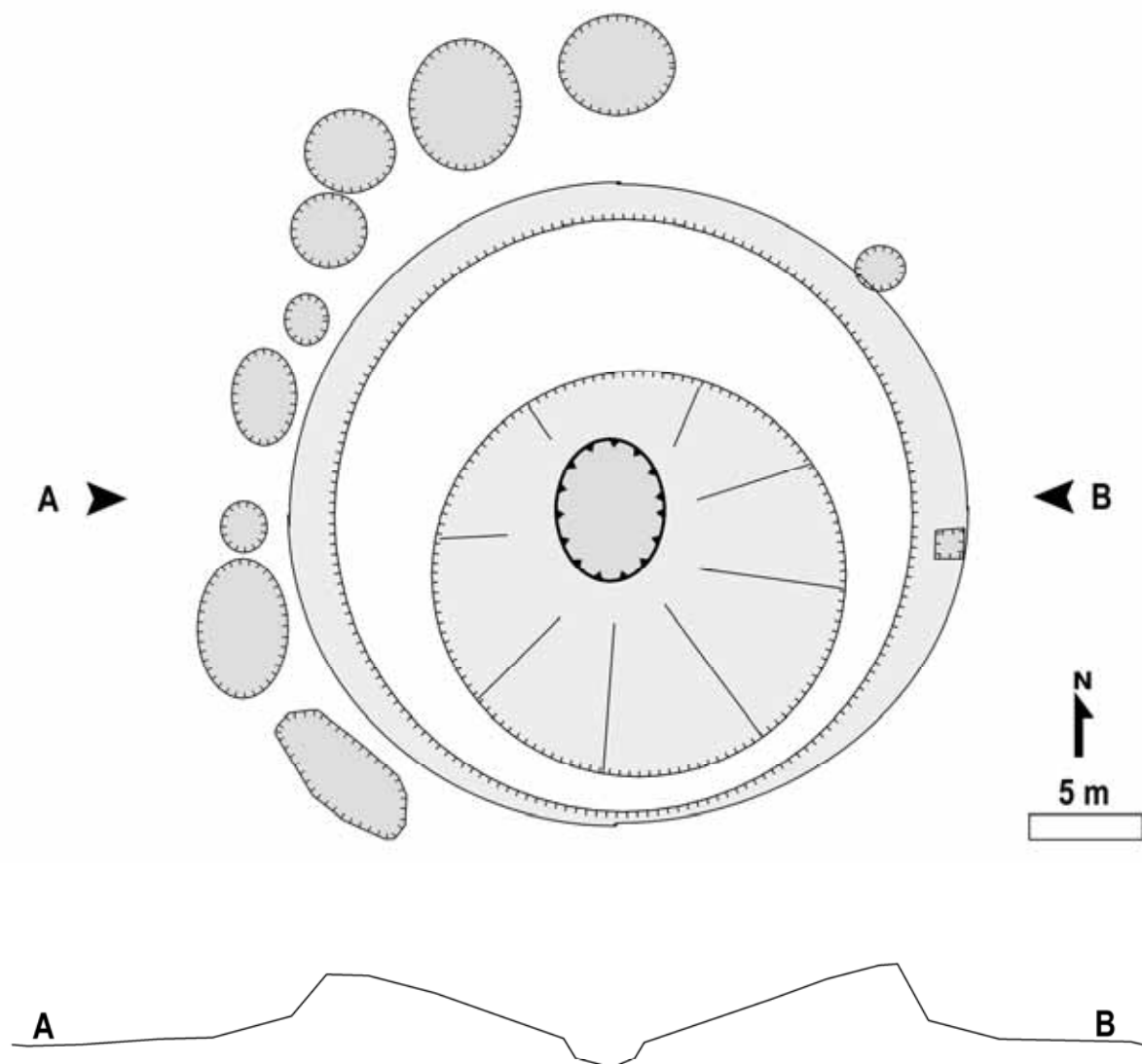
Kartta: Peruskarttaote (1:25 000) ja yleiskarttaluonnos (1:200)
 Valokuvat: 1 valokuva

KOUVOLA SUSIVAHTI

mk 1:25 000

VOIKOSKI M4343 - Painovuosi 2008

KOUVOLA SUSIVAHTI

Hiilimiilu

T. Mökkönen, M. Marila & J. Stenberg 26.5.2010

Puhtaaksiporto T. Mökkönen & J. Stenberg

Susivahti. Suurikokoinen hiilimiilu kuvattuna kohti S. 26.5. 2010 T. Mökkönen.

2010

KM 38256   KOUVOLA ORAVANIEMI 2   KM 38256

Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä, jotka FL Teemu Mökkönen toi Kansallismuseon kokoelmiin inventointimatkaltaan Kouvolan Oravaniemestä 11.5.2010.

Ks. Inventointi kertomus Teemu Mökkönen 2010: ”Kouvolan luoteisosan (ent. Jaala) arkeologinen inventointi.” Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

*Diar. 3.6. 2010
Luetteloinut Teemu Mökkönen.*

1. Kvartsi-iskoksia, 1 kpl	0,16 g
2. Palanutta luuta, 10 kpl	0,55 g
3. Kvartsi-iskos, 1 kpl	3,98 g

Löydöt ovat Kouvolan Siikaniemen eteläosasta, Siikajärven ja Suolajärven välisestä Oravaniemestä. Löydöt tulivat koepistosta noin 20cm syvyydestä. Kohteessa ei havaittu kulttuurikerrosta. Läheisestä tuulenkaadosta löytyi yksi kvartsi-iskos (alanumero 3, X=6776525, Y=348313, Z=77,5).

*Peruskartta 3114 07 VUOHIJÄRVI
p=6776568 i=3483085 z=75–76 m mpy*

2010

KM 38257   KOUVOLA KYYHKYSENTAIPALE 1   KM 38257

Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä, jotka FL Teemu Mökkönen toi Kansallismuseon kokoelmiin inventointimatkaltaan Kouvolan Kyyhkysentaipaleelta 11.5.2010.

Ks. Inventointi kertomus Teemu Mökkönen 2010: "Kouvolan luoteisosan (ent. Jaala) arkeologinen inventointi." Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Diar. 3.6. 2010

Luetteloinut Teemu Mökkönen.

Koepisto 1

1. Keramiikkaa , 2 kpl	1,28 g
2. Kvartsi -isoksia, 18 kpl	25,14 g
3. Palanutta luuta, 26 kpl	3,41 g

Koepisto 2

4. Kvartsikaavin , 1 kpl 2,3 x 2,1 x 0,65 cm	6,70 g

5. Kvartsi -iskoksia, 1 kpl	10,21 g

6. Palanutta luuta, 17 kpl	0,65 g

Kohde sijaitsee Kouvolan Siikaniemessä, Siikajärven ja Suolajärven välisen niemen länteen viettävässä rinteessä. Paikalla hyvin muodostunut rantaterrassi, jonka harja noin 76–77 m mpy ja tyvi noin 74,5 m mpy.

Koepisto1: X=6776744, Y=3482901

Löydöt saatiin 36 cm pinnasta ja pohjalta noin 50cm syvyydestä. Maaperässä oli havaittavissa

tumma noen värjäämä kulttuurikerros heti huuhtoutumiskerroksen alla.

Koepisto2 : X=6776702, Y=3482941

Löytöjä noin 20–30 cm syvyydestä. Tällä syvyydellä myös havaittavissa heikosti värjäytynyt kulttuurikerros, jossa hiekka on punertavan keltävää.

Peruskartta 3114 07 VUOHIJÄRVI

p=6776744 i=3482901 z=76–77 m mpy

2010

KM 38258

KOUVOLA KYYHKYSENTAIPALE 2

KM 38258

Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä, jotka FL Teemu Mökkönen toi Kansallismuseon kokoelmiin inventointimatkaltaan Kouvolan Kyyhkysentaipaleelta 11.5.2010.

Ks. Inventointi kertomus Teemu Mökkönen 2010: "Kouvolan luoteisosan (ent. Jaala) arkeologinen inventointi." Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Diar. 3.6. 2010

Luetteloinut Teemu Mökkönen.

Koepisto 1.

1. Kvartsi-iskoksia, 11 kpl 11,61 g

2. Palanutta luuta, 1kpl 0,03 g

Koepisto 2.

3. Palanutta luuta, 11 kpl 0,70 g

Koepisto 3.

4. Kvartsi-iskos, 1 kpl 0,11g

Löydöt ovat Kouvolan Siikanimestä, Siikajärven ja Suolajärven välisen niemen länteen viettävässä rinteessä. Kohteessa on halkaisijaltaan kuusi metriä leveä pyöreä asuinpainanne.

Koepisto 1: Runsaasti kvartssia heti pintaturpeen alta 25 cm syvyyteen asti. Pinnassa on hienoa hiekkaa, pohjassa karkeaa hiekkamoreenia. Ei kulttuurikerrosta.

*Koepisto 2: X=6776855, Y=3482861, Z=82
Koepisto tehtiin painanteen keskelle. Kulttuurikerros alkaa heti turpeen alta ja jatkuu 32 cm pinnasta. Paikalla on vain ohut huuhtoutumiskerros. Kulttuurikerroksen pohjalla tumma noen värjäämä 2 cm kerros, jonka alla harmaanruskea puhdas pohjamaa. Kulttuurikerros on täynnä pientä luumuria ja on väriltään kellertävän pu*

naruskea. Hiekka on vähäkivistä karkeaa hiekkaa, jossa runsaasti raekooltaan noin 1 cm kiveä.

Koepisto 3: X=6776857, Y=3482845, Z=93

Maaperä on heikosti lajittunutta hiekkamoreenia. Löytönä pistosta saatiin kvartsi-iskos turpeen alta huuhtoutumiskerroksesta. Koepiston syvyys 30cm.

Peruskartta 3114 07 VUOHIJÄRVI

p=6776744 i=3482901 z=75

2010

KM 38261

KOUVOLA NUUMANIEMEN RANTA

KM 38261

Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä, jotka FL Teemu Mökkönen toi Kansallismuseon kokoelmiin inventointimatkaltaan Kouvolan (ent. Jaala) Kyyhkysentaipaleelta. 11.5.2010.

Ks. Inventointi kertomus Teemu Mökkönen 2010: "Kouvolan luoteisosan (ent. Jaala) arkeologinen inventointi." Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Diar. 3.6. 2010

Luetteloinut Teemu Mökkönen

Kvartsi-iskoksia 4 kpl

11,44 g

Löydöt on poimittu rantahietikolta vesirajan molemmin puolin, noin 150 metriä Nuumasalmen lapinraunion eteläpuolelta.

*Peruskartta 3114 07 VUOHIJÄRVI
p=6776781, i=3482085, Z=73-74*

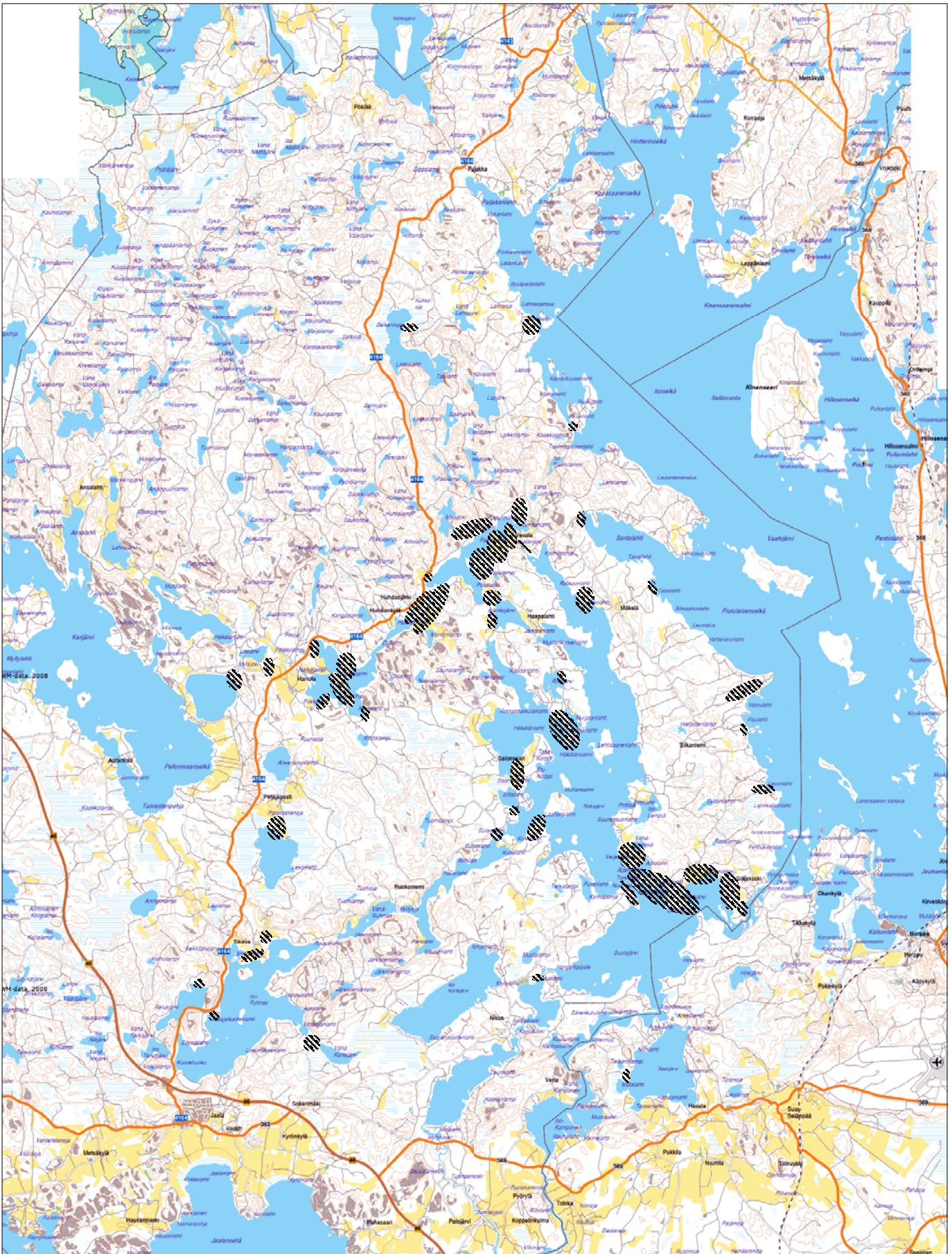

LIITE 2 - Historialliset kohteet, löytöluettelo

KM	Alanro	Kohde	Aluetarenne	Materiaali	Laji	Kuvaus	Paino g	Kpl
2010029		Sorsanlahti		Kvartsi	Kvartsi-iskoksia		2,72	8
2010030	1	Alastalo	Itäinen pelto	Keramiikka		Kanan päätä esittävä keraamisen esineen katkelma	9,34	1
2010030	2	Alastalo	Itäinen pelto	Lasi	Lasihelmi	Sininen lasihelmen katkelma	0,49	1
2010030	3	Alastalo	Pohjoinen pelto	Lasi	Lasihelmi	Sininen lasihelmen katkelma	0,97	1
2010030	4	Alastalo	Pohjoinen pelto	Pii		Harmaata tulus- tai pyssypiitä	8,71	2
2010030	5	Alastalo	Itäinen pelto	Kvartsi	Kvartsi-iskos	Kvartsi-iskos, jonka reunassa retusointia tai tulenkennän seurauksena syntyneitä jälkiä	8,72	1
2010030	6	Alastalo	Pohjoinen pelto	Luu	Palanutta luuta		5,21	
2010031	1	Perätalo	Eteläinen pelto	Lasi	Nappi	Musta lasinen nappi	2	1
2010031	2	Perätalo	Eteläinen pelto	Valkosavi	Liitupiippu	Kaksi varren katkelmaa ja yksi kopan katkelma, jossa kruunujen leimoja (valtakunnanvaakunapiippu)	5,37	3
2010031	3	Perätalo	Eteläinen pelto	Keramiikka	Posliinia	Valkoista posliinia, jossa sininen kuviointi sisäpinnalla	1,48	1
2010031	4	Perätalo	koillinen pelto	Keramiikka	Astia	Lasitettua ja lasittamatonta punasavikeramiikkaa		5
2010031	5	Perätalo	Eteläinen pelto	Kivilaji		Sädekiviliuskeesta valmistetun hioimen tai muun kiviesineen katkelma	12,94	1
2010031	6	Perätalo	Eteläinen pelto	Pii	Iskos	Valkeanharmaa piikivi-iskos	0,43	1

INVENTOINNISSA LÄPIKÄYDYT ALUEET

Mukana ainoastaan alueet joilla on tehty tarkempia tutkimuksia

"Kouvolan luoteisosan (ent. Jaala(arkeologinen inventointi 2010" / T. Mökkönen